

R.A. Monitorul Oficial
Centrul pentru relații cu publicul
CONFORM CU ORIGINALUL

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 187 (XXX) — Nr. 566

PARTEA A III-A
PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

Luni, 27 mai 2019

PUBLICAȚII ȘI ANUNȚURI

RAPOARTE DE ACTIVITATE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

RAPORT

asupra activității desfășurate de Ministerul Apărării Naționale

în anul 2018, publicat în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare

I. CONTEXTUL POLITICO-MILITAR

În anul 2018 toate aspectele și activitățile din sectorul de apărare și, implicit, întreaga activitate a Ministerului Apărării Naționale au fost guverneate de politica de apărare descrisă în documentele programatice relevante elaborate și aprobată la nivel național și departamental.

Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 203/2015 privind planificarea apărării, cu modificările ulterioare, un prim reper al politiciei de apărare l-a reprezentat Strategia națională de apărare a țării. Documentul acoperă orizontul de timp 2015–2019, oferind o evaluare a contextului internațional de securitate, identificând risurile, amenințările și vulnerabilitățile și stabilind direcțiile de acțiune și principalele modalități de asigurare a securității naționale a României. Paradigma abordării este circumscrisă conceptului de „securitate națională extinsă”, în care dimensiunea de apărare a țării este privită în interdependență directă cu alte dimensiuni ale securității și ale vieții sociale și economice ale țării, precum ordinea internă, învățământul, cultura, demografia etc.

Al doilea reper al politiciei de apărare l-a constituit Programul de guvernare pentru perioada 2017–2020 care, în capitolul dedicat, a indicat coordonatele prioritare și condițiile pentru adaptarea Armatei României la riscurile și provocările specifice actualului context geopolitic.

Al treilea reper l-a reprezentat Carta albă a apărării¹, principalul document de politică de apărare la nivel departamental elaborat de către Ministerul Apărării Naționale, în cadrul căreia sunt transpuse, în mod unitar

și integrat, liniile directoare din programul de guvernare și Strategia națională de apărare a țării, în obiective și acțiuni mai detaliate.

În Carta albă a apărării sunt prezentate cu claritate obiectivele politicii de apărare pentru perioada 2017–2020, respectiv:

- dezvoltarea capabilităților de apărare robuste;
- creșterea credibilității strategice în cadrul NATO și UE;
- consolidarea parteneriatelor strategice, în mod deosebit cu SUA;
- dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională în plan bilateral, regional și în cadrul organizațiilor internaționale;
- sprijinirea altor autorități publice în gestionarea situațiilor de urgență.

De asemenea, activitatea Ministerului Apărării Naționale în anul 2018 a fost contextualizată și de situația de securitate de ansamblu, care, deși a înregistrat evoluții majore, nu a cunoscut totuși o schimbare majoră de paradigmă, ci doar intensificări și/sau diversificări ale acelorași factori determinanți luați deja în calcul la stabilirea politiciei de apărare.

Arhitectura instituțională a sistemului de securitate la nivel global a fost supusă unor provocări generate de procese atât în interiorul statelor – difuzia actului de guvernare de la autorități către actori nestatali –, cât și de transferul parțial al puterii la nivel global de la spațiul euroatlantic la cel eurasiac.

Astfel, principalele provocări la adresa mediului de securitate global au presupus radicalizarea religioasă, terorismul, tendințele centrifuge ale unor state membre NATO/UE, ca urmare a accederii la putere a unor guverne de

¹ Documentul a fost insușit de Guvern la 30 iunie 2017 și avizat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării la data de 4 iulie 2017; în data de 17 octombrie 2017, proiectul Cartei albe a apărării a fost aprobat în cadrul unei ședințe comune a Comisiilor de apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat, iar în data de 20 noiembrie 2017 documentul a fost aprobat de Parlamentul României prin Hotărârea nr. 96/2017.

orientare naționalistă, conflictele regionale și cele în care sunt utilizate grupări de tipul proxy, precum și fenomenul migrației în masă.

La nivel regional, respectiv în regiunea extinsă a Mării Negre, situația de securitate a fost determinată, în principal, de consolidarea prezentei militare ruse în regiune și, implicit, de amenințările hibride, corelate cu disponibilitatea Moscovei de utilizare a tuturor mijloacelor (soft și hard power) pentru impunerea intereselor sale de politică externă, în detrimentul celorlalți actori statali regionali.

II. ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR CE DECURG DIN CALITATEA DE STAT MEMBRU NATO ȘI UE

II.1. Participarea la operațiile și misiunile internaționale, pentru onorarea angajamentelor asumate în cadrul NATO și UE

În anul 2018 România a continuat să fie un contribuitor important în Afganistan, atât în cadrul NATO, cât și în cadrul coaliției statelor participante la misiunea RESOLUTE SUPPORT. Misiunile forțelor românești au rămas în continuare complexe și periculoase, executate cu dăruire, curaj și profesionalism unanim apreciate. Perioada îndelungată de implicare în stabilizarea Afganistanului a adus o experiență operațională cu care puține armate aliate se pot mândri.

Participarea la misiunea RESOLUTE SUPPORT a rămas principală prioritate a contribuției Armatei României la misiuni și operații internaționale, efectivele suplimentându-se cu 72 de militari.

În condițiile în care situația de securitate nu s-a schimbat semnificativ, participarea în teatrul de operații în Balcani a rămas relativ constantă.

Pe lângă teatrul de operații din Afganistan și cel din Kosovo, care au reprezentat direcțiile importante de efort operațional pe linia angajamentului în cadrul NATO, Armata României și-a continuat misiunea cu un detașament de apărare antiaeriană în cadrul grupului de luptă pentru asigurarea prezenței înaintate consolidate/FP² din Polonia și participarea cu capabilități maritime la grupările navale permanente ale NATO și în cadrul operației NATO SEA GUARDIAN din Marea Mediterană.

O fregată tip T-22 R a participat în Marea Mediterană la operația NATO SEA GUARDIAN, pentru realizarea obiectivelor de securitate maritimă și combatere a terorismului. Asigurarea unei prezențe persistente în Marea Neagră pentru descurajarea unor amenințări la adresa Alianței a impus participarea la acțiunile grupărilor navale permanente ale NATO cu o fregată și un dragor maritim.

Pentru sprijinul instruirii forțelor de securitate irakiene, Armata României a suplimentat contribuția în cadrul Coalitiei internaționale anti-ISIL/Daesh.

Concomitent cu participarea în teatrele de operații amintite, Armata României și-a continuat contribuția la misiunile de observare, monitorizare și instruire sub egida ONU, UE și OSCE, fără modificări majore față de anul precedent.

În vederea eficientizării efortului logistic și optimizării costurilor, sprijinul logistic al forțelor dislocate s-a realizat în comun, prin efort național, precum și multinațional, în baza acordurilor tehnice de sprijin în domeniul logistic.

În anul 2018 Armata României a dislocat simultan, în misiuni și operații în afara teritoriului statului român, 1.120 de militari, iar efectivele forțelor naționale aflate în așteptare pe teritoriul statului român, dislocabile la ordin, s-au situat la un nivel comparabil cu cele din 2017.

Cheftuiile pentru pregătirea, participarea și susținerea forțelor la misiuni și operații în afara teritoriului statului român s-au ridicat la 238.636.000 lei, cu 15.833.000 lei mai mari față de anul 2017.

Totodată, s-a continuat colaborarea cu structurile de contrainformații militare partenere, pentru realizarea unor evaluări ale nivelului de manifestare a amenințărilor din spectrul TESSOC³ (terorism, spionaj, sabotaj, subversiune, crimă organizată) la adresa militarilor români care au participat la exerciții multinnaționale în afara teritoriului național (Germania, Polonia, Bulgaria, Ungaria, Olanda), dar și pentru militarii străini participanți la exercițiile desfășurate pe teritoriul național.

Au fost continue acțiunile menite să promoveze/să susțină realizarea obiectivelor naționale privind prezența aliată înaintată adaptată/tFP⁴ în

România și în regiunea Mării Negre, prin consolidarea capacitații de prevenire și anticipare a evoluțiilor interne din domeniul apărării naționale ce pot afecta interesele și securitatea României, astfel încât să se poată asigura sprijinul de contrainformații, pentru luarea unor decizii optime în timp real, atât în plan național, cât și la nivelul NATO.

În condițiile în care situația de securitate s-a menținut în aceiași parametri, participarea în teatrul de operații din Balcanii de Vest a rămas relativ constantă, atât în operația NATO din Kosovo, cât și în operația EUFOR ALTHEA din Bosnia și Herțegovina.

România a contribuit în anul 2018 cu forțe și mijloace la operații și misiuni sub conducerea UE, astfel: operațiile EUFOR ALTHEA din Balcanii de Vest, EUNAVFOR ATALANTA din Golful Aden și Oceanul Indian și EUNAVFOR MED SOPHIA din Marea Mediterană, misiunea de monitorizare din Georgia – EUMM Georgia, precum și misiunile de instruire din Mali – EUTM Mali, din Somalia – EUTM Somalia și din Republica Centrafricană – EUTM RCA.

În anul 2018 Ministerul Apărării Naționale și-a menținut contribuția cu observatori militari și personal de stat major la misiunile și operațiile ONU de menținere a păcii, precum și la misiunile de monitorizare ale OSCE.

În concluzie, Armata României și-a îndeplinit angajamentele asumate în cadrul NATO, UE și al organismelor internaționale de securitate, constituindu-se într-un contribuitor activ la efortul global de gestionare a amenințărilor la adresa securității. Participarea la misiuni și operații a constituit un vector esențial în îndeplinirea obiectivelor politice de apărare și asigurare a credibilității la nivel internațional.

II.2. Înndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de membru NATO și UE, pentru asigurarea capabilităților necesare îndeplinirii nivelului de ambiiție politico-militară al celor două organizații

În anul 2018 a fost inițiată implementarea pachetului de ținte de capabilități 2017, care a reprezentat o continuare a angajamentelor asumate de România în ciclul anterior de planificare NATO a apărării, dar care include și un set de cerințe noi.

Implementarea este planificată pe termen scurt și mediu, în perioada 2018–2032, și vizează continuarea constituției de forțe și capabilități interoperabile, instruite și echipate adecvat, cu care România s-a angajat să contribuie la îndeplinirea misiunilor Alianței.

Concomitent au fost continue eforturile pentru îndeplinirea angajamentelor asumate în contextul inițiativei privind Cooperarea structurată permanentă/PESCO⁵. Cele 20 de angajamente concrete obligatorii pe care România s-a obligat să le îndeplinească la momentul aderării la PESCO au făcut obiectul unui proces iterativ, trimestrial, de monitorizare și evaluare, ce a permis focalizarea eforturilor, menținerea temei pe agenda factorilor decizionali de nivel înalt și o integrare progresivă a cerințelor PESCO în mecanismele complexe ale procesului de planificare a apărării la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

În mod concret au fost făcute eforturi pentru asigurarea unui nivel corespunzător al cheltuielilor pentru apărare, armonizarea cerințelor militare, generarea de capabilități operaționale pentru operații și misiuni UE, gestionarea deficitelor în materie de capabilități pentru apărare, participarea la programe comune de capabilități. Aceste eforturi au fost centralizate în Planul național de implementare a angajamentelor PESCO, elaborat anual și transmis Secretariului PESCO.

În cursul anului 2018 au fost înregistrate progrese majore în domeniul mobilității militare, un angajament politic dedicat acestui domeniu fiind asumat de statele membre atât la nivelul UE, cât și în cadrul NATO.

Pentru implementarea acestor angajamente, la nivelul ministerului au fost demarate eforturi pentru angrenarea în proces a altor instituții și ministere cu responsabilități pe linia transporturilor și a infrastructurii, în vederea generării unei abordări interinstituționale pentru îndeplinirea obiectivelor asumate și promovarea intereselor naționale la nivelul celor două organizații. Activitățile asociate mobilității militare au presupus, de asemenea, participarea la proiectul PESCO dedicat, angajarea în programele lansate de Agenția Europeană de Apărare/EDA⁶ pentru sprijinirea domeniului mobilității militare, inițierea de acțiuni pentru armonizarea cadrului normativ intern. Totodată, structurile Ministerului Apărării Naționale au elaborat și au transmis către Statul Major Militar al

² Enhanced Forward Presence.

³ Terrorism Espionage Subversion Sabotage Organised Crime.

⁴ Tailored Forward Presence.

⁵ Permanent Structured Cooperation.

⁶ European Defense Agency.

UE contribuția națională la elaborarea cerințelor militare privind mobilitatea militară, ca parte a procesului mai amplu vizând implementarea Planului de acțiune al Comisiei Europene pe acest domeniu.

În ceea ce privește angajamentele României asumate în contextul implementării planurilor aprobate în urma sunniturilor NATO de la Varșovia (2016) și de la Bruxelles (2018), s-a continuat aplicarea măsurilor de asigurare a sprijinului de contrainformatii pentru desfășurarea misiunilor de poliție aeriană și desfășurarea în condiții de risc minim a exercițiilor militare planificate și desfășurate pe teritoriul național sau în afara acestuia. Pentru realizarea acestui angajament, Ministerul Apărării Naționale a furnizat date și informații referitoare la risurile, amenințările și vulnerabilitățile identificate la adresa personalului militar propriu și aliaț, pentru sprijinirea și fundamentarea deciziilor factorilor militari și politico-militari.

De asemenea, au fost furnizate date și informații referitoare la risurile și amenințările identificate la adresa bazelor militare Deveselu, Mihail Kogălniceanu, Câmpia Turzii, Comandamentului Multinațional de Divizie Sud-Est/MND-SE HQ⁷ și a Unității de Integrare a Forțelor NATO/NFIU ROU⁸.

II.3. Participarea activă la procesele decizionale în cadrul Alianței Nord-Atlantice și al Uniunii Europene

În anul 2018 participarea activă a Ministerului Apărării Naționale la procesele decizionale în cadrul Alianței Nord-Atlantice și al Uniunii Europene a fost materializată atât prin susținerea și implementarea inițiatiivelor dezvoltate la nivelul celor două organizații, cât și prin promovarea constantă și susținută a intereselor naționale în raport cu problematicile de pe agenda NATO și UE, în cadrul consultărilor formale și informale ale grupurilor de lucru, dar mai ales al reuniunilor de nivel înalt.

În contextul NATO, în perspectiva Summitului NATO de la Bruxelles din perioada 11–12 iulie 2018, principalul efort al Ministerului Apărării Naționale a fost orientat spre elaborarea și promovarea obiectivelor⁹ României pe dimensiunea de apărare. Aceste obiective au fost reflectate în mandatele de participare a oficialilor și reprezentanților naționali la diversele comitete și grupuri de lucru pregătitoare pentru deciziile summitului, precum și în corespondență către parteneri/aliati și au fost promovate constant și susținut în contextul întâlnirilor aliate și bilaterale.

Pe baza mandatului național a fost promovată oferta de constituire pe teritoriul României a unui comandament de forțe terestre de nivel corp¹⁰ care să contribuie la întărirea posturii de descurajare și apărare a flancului estic al NATO și să confere coerentă lanțului de comandă și control în plan regional. Aceasta a fost salutată de aliați, fiind preluată și în comunicatul public al summitului.

Obiectivele României s-au regăsit corespunzător reflectate în deciziile adoptate cu ocazia Summitului NATO de la Bruxelles. Astfel, deciziile privind creșterea profilului Mării Negre, consolidarea Brigăzii Multinaționale Sud-Est (MN BDE-SE) pentru a fi capabilă să actioneze în toate situațiile și dezvoltarea în România a unui element NATO de comandă și control terestru de nivel corp de armătă, în contextul adaptării structurii de comandă a NATO, pot fi considerate indicatori ai faptului că obiectivul principal al României, de consolidare a flancului estic al NATO, a fost îndeplinit.

De asemenea, și-au găsit materializarea în deciziile summitului și obiectivele corelate, astfel: promovarea abordării omnidirecționale a flancurilor aliate, în vederea distribuirii echitabile a sprijinului NATO în regiunile sudică și estică, pentru o poziție de descurajare și de apărare a Alianței, sustenabilă și credibilă; creșterea profilului național în cadrul aliaț, prin evidențierea contribuției constante a țării noastre la eforturile aliate pe linia proiectării stabilității; participarea în cadrul viitoarei misiuni de instruire a NATO în Irak și contribuția națională la încadrarea hub-ului regional pentru sud, precum și în cadrul misiunii RESOLUTE SUPPORT din Afganistan.

Totodată, a fost subliniată determinarea României de a continua îndeplinirea angajamentelor, pentru o partajare echitabilă a sarcinilor în cadrul Alianței, pe cele trei paliere – cash, capabilități și contribuție la operații și misiuni.

În contextul UE, eforturile Ministerului Apărării Naționale au cunoscut o dinamică semnificativă, stimulată atât de accelerarea din ultimii ani a proceselor europene privind integrarea apărării europene, cât și de pregătirile pentru preluarea și exercitarea de către țara noastră a președinției Consiliului UE.

Participarea la dezvoltarea securității și apărării Uniunii Europene a continuat să reprezinte una dintre prioritățile politicii de apărare a României, țara noastră sprijinind activ eforturile de promovare a UE ca actor global credibil pe scena internațională de securitate.

Contribuția la procesele decizionale asociate politicii de securitate și apărare comună (PSAC) a vizat atât componenta dedicată dezvoltării capabilităților de apărare la nivelul UE, cât și componenta operațională, care a cunoscut în 2018 mai multe evoluții notabile.

Sprijinul și implicarea națională pe palierul politicii de securitate și apărare comună s-a realizat nu numai din perspectiva implementării inițiatiivelor ce derivă din Strategia globală a UE pe dimensiunea de securitate și apărare, ci și prin contribuția cu forțe și mijloace la operații militare și misiuni civile ale UE, vizând asigurarea contribuției cu forțe și capabilități militare și civile la operațiile și misiunile UE, conform intereseelor strategice ale României și în funcție și de alte angajamente asumate în plan internațional.

În cadrul eforturilor de pregătire a preluării președinției Consiliului UE, Ministerul Apărării Naționale a contribuit la elaborarea programului adoptat la nivelul Guvernului, prin indicarea priorităților sectoriale în domeniul politicii de securitate și de apărare comună, elaborarea Programului Trio, consultări cu reprezentanții instituțiilor UE, consultări cu țările care preced președinția României și cu țările Trio, consultări bilaterale conduse sub egida pregătirilor pentru președinția României la Consiliul Uniunii Europene (PRES RO), asigurarea președinției din umbră, elaborarea fișelor pe dosarele de interes, consultările cetățenești privind tematicile prioritare ale PRES RO.

Nu în ultimul rând, în contextul procesului amplu dedicat pregătirilor pentru ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană, planificată a avea loc pe perioada deținerii de către România a președinției Consiliului UE, Ministerul Apărării Naționale a contribuit la procesele de evaluare a implicărilor, elaborarea mandatelor și definirea liniilor de poziționare pe aspectele acestui proces care au impact asupra PSAC.

II.4. Angajarea la proiectele din cadrul inițiatiivelor „Framework Nations Concept (FNC)/NATO”, „Smart Defence/NATO”, „Permanent Structured Cooperation (PESCO)/UE și „Pooling and Sharing/UE”.

Continuarea participării la inițiativele de cooperare în domeniul dezvoltării capabilităților pentru apărare derulate în contextul NATO sau al UE a reprezentat și în anul 2018 o prioritate a Ministerului Apărării Naționale, în conformitate cu direcțiile de acțiune prioritare stabilite în documentele programatice de planificare a apărării. S-au urmărit o participare și o implicare pe baza unor evaluări pragmatice ale valorii adăugate a inițiatiivelor de cooperare promovate în contextul NATO și UE, în vederea dezvoltării capabilităților naționale.

Fără îndoială, modelul de cooperare multinațională în domeniul apărării al momentului îl reprezintă inițiativa „Framework Nations Concept”, datorită abordării pragmatice a cadrului de cooperare stabilit prin inițiativa germană.

România a devenit membru al grupării-cadru conduse de Germania (DEU FNC) în iunie 2015 și este activ implicată pe cele două paliere ale inițiativei: la constituirea unei mari unități de nivel corp de armată (națione-cadru Germania), care să fie alocată NRF și încadrată în categoria Follow-on-Forces, prin afilierea unor unități luptătoare din cadrul Statului Major a Forțelor Terestre, precum și în cadrul domeniilor de cooperare identificate la nivelul inițiativei (capabilities clusters), prin contribuții la 20 de clustere din totalul de 24 (la 5 cu statut de participant și la 15 cu statut de observator). Totodată, România promovează, alături de celelalte 20 de state participante la DEU FNC (16 state aliate și 4 state partenere), necesitatea creșterii vizibilității inițiativei în cadrul procesului NATO de planificare a apărării/NDPP¹¹.

⁷ Headquarters Multinational Division South-East.

⁸ NATO Force Integration Romania.

⁹ Au fost elaborate în coordonarea Ministerului Afacerilor Externe, fiind aprobate de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

¹⁰ Comandamentul Corpului Multinational Sud-Est/Headquarters Multinational Corp – South-East/HQ MNC-SE.

¹¹ NATO Defence Planning Process.

Progresele înregistrate de către Ministerul Apărării Naționale în contextul inițiativei DEU FNC în anul 2018 constau în adoptarea deciziei de a contribui la 7 noi clustere (la 2 cu statut de participant, iar la 5 cu statut de observator) și la continuarea programului de instruire/exerciții comune, prin participarea militariilor români la o serie de activități de pregătire, alături de militarii germani și olandezi, pentru exersarea procedurilor de stat major, în perspectiva afiliierii brigăzii mecanizante românești la Divizia de Reacție Rapidă/Division Schnelle Kräfte – DSK germană.

Aceste exerciții au vizat creșterea nivelului de interoperabilitate al forțelor, precum și testarea și implementarea unor tactici/tehnici și proceduri de lucru comune.

Angajarea activă la această inițiativă contribuie la consolidarea poziției României în context aliaj și demonstrează angajamentul țării noastre pentru dezvoltarea în comun de forțe și capabilități necesare îndeplinirii nivelului de ambīție al Alianței, prin intensificarea cooperării între aliații europeni.

De asemenea, în anul 2018 a fost continuată participarea națională la programele de dezvoltare a capabilităților prin abordare multinațională, în cadrul inițiativei „Smart Defence/NATO”.

Inițiativa „Smart Defence” vizează utilizarea cu maximă eficiență a resurselor alocate pentru apărare, în scopul menținerii capacitatii Alianței de a-și îndeplini misiunile și, implicit, nivelul de ambīție.

Angajarea la proiecte de dezvoltare și utilizare în comun a capabilităților a avut la bază, ca premsă principală, faptul că inițiativele multinaționale permit atât NATO/UE, cât și României în mod individual să beneficieze de o serie de capabilități militare deficitare, utilizând o modalitate întreaptă de cheltuire a fondurilor la dispoziție. Obiectivele implicării în aceste proiecte au vizat atât reducerea costurilor de achiziție, cât și facilitarea operației și menținării pe ciclul de viață, prin achiziția în comun, respectiv asigurarea în comun a unor facilități de reparații, piese de schimb, muniții și alte bunuri materiale.

Pe baza analizelor de oportunitate desfășurate la nivelul Ministerului Apărării Naționale, la finalul anului 2018 nivelul de participare al României a inclus un număr total de 32 de proiecte dintre cele 96 active la nivelul Alianței, după cum urmează: 18 dintre cele 50 de proiecte din pilonul 1, care au o națiune-lider și pot fi implementate pe termen scurt/mediu; 12 dintre cele 33 de proiecte din pilonul 2, pentru care există o dorință moderată de participare a națiunilor și nu au fost identificate națiuni-lider; 2 dintre cele 13 proiecte din pilonul 3, care nu pot fi dezvoltate deocamdată din cauza resurselor insuficiente și a interesului scăzut manifestat de națiuni.

Acțiunile concrete desfășurate în anul 2018 în acest domeniu au constat, în principal, în monitorizarea permanentă a evoluției proiectelor la care România și-a manifestat intenția de participare, participarea la atelierele de lucru și exercițiile desfășurate în contextul analizei, precum și desfășurarea unor activități de analiză, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, a oportunității implicării României în cadrul noilor proiecte „Smart Defence” identificate la nivelul Alianței.

Majoritatea proiectelor identificate la nivelul NATO sunt în etapa de rafinare conceptuală, iar materializarea celor pentru care Ministerul Apărării Naționale a optat va contribui, prin capabilitățile generate, la îndeplinirea de către România a angajamentelor asumate față de NATO în domeniul dezvoltării de capabilități.

În cadrul Uniunii Europene, anul 2018 a marcat consolidarea Cooperării structurate permanente (PESCO), lansată în 2017, care reprezintă o formă intensificată de cooperare pe dimensiunea politică de securitate și apărare comună (PSAC), pentru relansarea procesului de dezvoltare a capabilităților de apărare la nivel european pe baze solide, prin reducerea duplicărilor și punerea în comun a resurselor și asigurarea forțelor necesare pentru executarea misiunilor și operațiilor UE. Pe parcursul anului 2018 eforturile au fost orientate pe două paliere: îndeplinirea angajamentelor asumate prin participarea la inițiativă și angajarea în proiecte colaborative de capabilități.

În cadrul PESCO, în anul 2017 au fost propuse de către statele membre peste 50 de proiecte, dintre care au fost selectate 17, aprobată la data de 6 martie 2018 (valul 1), iar în data de 19 noiembrie 2018 a fost aprobat un set de încă 17 proiecte dintre cele 33 propuse (valul 2).

În cadrul celor 17 proiecte lansate în anul 2017 (valul 1), România are statut de participant la 5 dintre acestea: Comandamentul medical european – European Medical Command; Mobilitatea militară – Military Mobility; Centrul de Competență pentru Pregătire în Vederea Participării la Misiuni UE – EU Training Mission Competence Centre/EU TMCC; Sisteme maritime semiautonome de luptă împotriva minelor marine – Maritime

(semi-)Autonomous Systems for Mine Countermeasures – MAS MCM; Echipe de răspuns rapid la incidentele din spațiul cibernetic și asistență reciprocă în securitatea cibernetică – Cyber Rapid Response Teams and Mutual Assistance in Cyber Security. Din proiectele lansate în 2018 (valul 2), România este implicată în 3 – cu statut de participant în 2 proiecte: „Instruire pentru operarea elicopterelor în condiții hot and high” (la altitudini mari și la temperaturi ridicate) – Helicopter Hot and High Training – și „Element de coordonare a sprijinului geometeorologic și oceanografic” – GeoMETOC Support Coordination Element –, iar cu statut de observator în proiectul „Supravegherea pentru apărare chimică, biologică, radiologică și nucleară (CBRN) ca serviciu (CBRN Saas)” – CBRN Surveillance as a Service.

Totodată, în contextul UE a fost continuată implicarea ministerului în cadrul inițiativei „Pooling and Sharing”. Aceasta are scopul de a menține și de a consolida capabilitățile operaționale naționale, precum și de a identifica soluții inovatoare pentru utilizarea mai eficientă a resurselor alocate apărării, în vedere realizării ambiiilor politice naționale și a capacitatii Uniunii Europene de a aciona credibil în situații de criză.

Ministerul Apărării Naționale s-a implicat activ în această inițiativă încă de la lansare, în scopul dezvoltării capabilităților naționale la care se înregistrează deficite, urmărind în special implicarea în special în proiecte a căror realizare strict prin eforturi naționale este prohibitivă din punct de vedere financiar. Domeniile de interes au fost selectate în baza unei analize care a urmărit realizarea sinergiei și evitarea duplicărilor cu inițiativa similară NATO „Smart Defence”.

În anul 2018, Ministerul Apărării Naționale a continuat participarea la 8 proiecte comune concrete, dezvoltate sub egida Agenției Europene de Apărare (EDA), în contextul inițiativei „Pooling and Sharing”, context în care se remarcă consolidarea implicării în proiectul-pilot privind optimizarea capabilităților de tip tanc principal de luptă Leopard 2 (OMBT-Leo2), proiect identificat prin documentele naționale de planificare a înzestrării ca o soluție viabilă pentru realizarea Programului de înzestrare „Tanc principal de luptă”, prevăzut în Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2026 și în perspectivă, actualizat, și în Planul de înzestrare al Armatei României 2019–2028.

II.5. Contribuția la menținerea și consolidarea securității și stabilității regionale

Dinamica transformărilor din mediul de securitate din proximitatea geografică imediată și cea extinsă reprezentă o provocare continuă, căreia trebuie să-i corespundă acțiuni caracterizate de adaptabilitate, mobilitate și flexibilitate ridicate, menite să crească eficiența și eficacitatea capacitatii de reacție.

Una dintre principalele acțiuni de consolidare a profilului național al României, ca furnizor de securitate și stabilitate în regiunea din imediata vecinătate, a fost reprezentată de organizarea la București în luna martie 2018, în pregătirea Summitului NATO din 2018, a primei reuniuni în formatul ministrilor apărării, în cadrul Inițiativei „Bucharest 9”/B9¹², lucrările fiind coprezidate de ministru apărării naționale și omologul polonez. Activitatea a reprezentat o oportunitate pentru armonizarea, în prezența unor țări oficiale americane și aliate, a pozițiilor naționale ale statelor membre ale inițiativei B9 privind unele subiecte ale agendei Summitului NATO din 11–12 iulie 2018, facilitând coagularea unei poziții comune cu privire la necesitatea continuării eforturilor de consolidare a posturii NATO de descurajare și de apărare, cu prioritate pe flancul estic.

Astfel, sesiunile de lucru ale ministerialei au adus în atenția delegațiilor teme precum procesul de adaptare a structurii de comandă a NATO, riscurile și amenințările provenind din vecinătatea estică a Alianței, consolidarea relației dintre NATO și UE, modalități de consolidare a cooperării între statele aliate, inclusiv prin asigurarea complementarității cu alte formate regionale, precum inițiativa de Descurajare în Europa/EDI¹³, respectiv inițiativa celor Trei Mări.

Convergența evaluărilor de securitate a condus în mod natural și obiectiv la evidențierea comună a necesității profundării și substantierii dialogului politico-militar și a cooperării și coordonării, inclusiv la nivel practic, în cadrul formatului B9. Solidaritatea și unitatea aliată rămân pe mai departe precondiții fundamentale pentru succesul, credibilitatea și eficiența posturii unice, integrate și coerente NATO de descurajare și apărare pe flancul de est.

¹² Platformă de dialog și cooperare regională în materie de securitate pe flancul estic al NATO, inițiativă a României și Poloniei, promovată în cadrul Summitului statelor central și est-europene din noiembrie 2015 de la București, cu următoarele state asociate: România, Polonia, Slovacia, Cehia, Ungaria, Lituania, Estonia, Letonia și Bulgaria.

¹³ European Deterrence Initiative.

În cadrul formatelor de cooperare regională, România a continuat să se afirme ca un actor credibil, contribuind activ la dezvoltarea proiectelor derulate sub egida procesului reuniunilor ministrilor apărării din Europa de Sud-Est/SEDM¹⁴, prin susținerea efortului de actualizare a cadrului legislativ, precum și prin furnizarea expertizei proprii în cazuri punctuale.

România a menținut participarea și a avut contribuții adecvate în cadrul operațiilor și misiunilor desfășurate sub egida politicilor de securitate și apărare comună – PSAC, din Bosnia-Herțegovina, Georgia, Marea Mediterană și, nu în ultimul rând, Africa (Repubica Centrafricană, Somalia, Mali).

Pe parcursul anului 2018, în cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Ministerul Apărării Naționale a participat activ la procesul dialogului structurat pe dimensiunea provocărilor de securitate, precum și la procesul de *mapping*. Totodată, a participat activ la dezbatările din cadrul reuniunilor Forumului de Cooperare în Domeniul Securității (FSC¹⁵) al OSCE, pe durata cărora au fost abordate chestiuni legate de securitatea regională din Balcani și din bazinul Mării Negre, de implementarea, la nivelul OSCE, a Rezoluției Consiliului de Securitate al ONU nr. 1.325/2000 – „Femeile, pacea și securitatea”, precum și de neproliferarea nucleară, securitatea cibernetică și privitoare la implementarea Documentului de la Viena din 2011.

Din perspectiva cooperării cu Organizația Națiunilor Unite, au fost continue demersurile în vederea pregătirii capabilităților naționale introduce în Sistemul ONU de management al capabilităților de menținere a păcii, pentru o eventuală dislocare la misiuni și operații de menținere a păcii. În acest context, în urma primirii solicitării oficiale din partea ONU, România și-a asumat dislocarea în anul 2019 a unui détachement de patru elicoptere în cadrul Misiunii ONU integrate de stabilizare din Mali.

În anul 2018 Ministerul Apărării Naționale a participat cu personal la încadrarea unui număr de 25 de funcții, în cadrul a 5 misiuni ONU, contribuție care a situat țara noastră pe locul 75 din cele 125 de țări contribuitoare la misiuni și operații de menținere a păcii sub egida acestei organizații.

Relevanța tuturor acestor activități este majoră, în contextul în care România candidează pentru ocuparea unui loc de membru nepermanent în cadrul Consiliului de Securitate al ONU pentru perioada 2020–2021, obiectiv stabilit prin Programul de guvernare 2018–2020.

III. ÎNDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR ASUMATE PRIN PARTENERIALE STRATEGICE

Demersurile de consolidare a relațiilor de cooperare cu partenerii strategici care au fost întreprinse pe parcursul anului 2018 au avut ca fundament obiectivele stabilite prin documentele de planificare a apărării la nivel național: Programul de guvernare pentru perioada 2018–2020 și Strategia națională de apărare a țării, și la nivel departamental: Carta albă a apărării și Strategia militară.

Ministerul Apărării Naționale a acționat pentru cultivarea unor parteneriate solide în domeniul apărării, care să creeze premisele unei cooperări reciproce avantajoase și să asigure cadrul unei dezvoltări multifuncționale pe termen lung.

Un capitol distinct I-a constituit dezvoltarea și potențarea, pe toate palierile, a Parteneriatului strategic cu Statele Unite ale Americii, principalul aliat al României, accentul fiind pus pe intensificarea cooperării la nivel politico-militar. De asemenea, pe parcursul anului 2018, pe teritoriul României a existat o prezență consistentă a forțelor americane, atât în contextul NATO (măsurile de asigurare), cât și în context bilateral (operația ATLANTIC RESOLVE), pe toate cele trei dimensiuni: aeriană, maritimă și terestră.

Un alt palier al relației bilaterale I-a constituit îndeplinirea obligațiilor asumate de partea română prin Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind activitățile forțelor Statelor Unite staționate pe teritoriul României/DCA¹⁶ și Acordul dintre România și SUA privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România/BMDA¹⁷.

Pentru dezvoltarea cooperării altor relații de importanță strategică a fost consolidat dialogul politico-militar cu Marea Britanie, Polonia, Franța, Spania, Italia și Turcia, în vederea intensificării participării acestora la măsurile de adaptare a posturii NATO de descurajare și apărare, cu accent pe prezența militară în regiune în toate domeniile operaționale și creșterea contribuțiilor cu forțe la comandanțele și structurile multinaționale NATO găzduite de România.

În spiritul relației speciale tradiționale dintre România și Republica Moldova, anul 2018 a constituit un etalon al cooperării intensificate dintre ministerele apărării ale celor două țări. Astfel, Ministerul Apărării Naționale a acționat în scopul sprijinirii procesului de reformă a Armatei Naționale a statului vecin prin proiecte care au vizat creșterea capacitații operaționale și a continuat programele de asistență în plan bilateral, sprijinind eforturile aliate de implementare a proiectelor de creștere a capacitații de apărare, derulate atât în cadrul oferit de Platforma pentru interoperabilitate, precum și în cadrul Inițiativei de consolidare a capacitaților de apărare/DCB¹⁸.

IV. CAPACITATEA DE LUPTĂ A ARMATEI ROMÂNEI

IV.1. Alocațiile bugetare destinate apărării

Bugetul aprobat inițial Ministerului Apărării Naționale pe anul 2018 prin Legea bugetului de stat nr. 2/2018 a fost de 18.165.000.000 lei, reprezentând 2,00% din PIB (907.900.000.000 lei¹⁹), în timp ce creditele de angajament aprobată au fost de 22.520.000.000 lei, reprezentând 2,43% din PIB, prin utilizarea cărora a fost facilitată semnarea de contracte multianuale pentru implementarea proiectelor de investiții. Astfel, s-a asigurat continuarea trendului ascendent al cheltuielilor de apărare, având în vedere schimbările majore din ultimii ani în mediul de securitate european și internațional, care impun accelerarea procesului de realizare a capacitații operaționale a Armatei României.

Bugetul aprobat a asigurat condițiile pentru creșterea capacitații de luptă a marilor unități și unități militare, potrivit obligațiilor asumate în cadrul NATO, în principal prin: accelerarea ritmului de înzestrare a Armatei României; creșterea nivelului de instruire, a stării de operativitate a echipamentelor militare; completarea parțială a stocurilor de luptă; și creșterea prezenței în teatrele de operații (RESOLUTE SUPPORT, KFOR, NM²⁰).

De altfel, începând cu anul 2017, raportările cu privire la implementarea la nivel național a deciziilor în domeniul partajării echitabile a responsabilităților în cadrul NATO (B&S – Burden Sharing) au în vedere angajamentele pe cele trei palieri: cheltuieli pentru apărare, îndeplinirea angajamentelor asumate prin pachetul „Tinte de capacitate”, contribuția la misiuni, operații și alte angajamente relevante, acestea fiind și direcțiile noastre principale de efort.

Prin bugetul alocat Ministerului Apărării Naționale a fost respectată obligația asumată în cadrul Summitului NATO 2014 din Țara Galilor, prin documentul The Wales Summit Pledge on Defence Investment, care conținește angajamentul statelor membre de a atinge obiectivul de 2% din produsul intern brut alocat cheltuielilor pentru apărare, în decursul a 10 ani (până în 2024), cu diferențele specifice fiecărui grup de aliați (cei care au deja acest nivel de finanțare îl vor menține, iar ceilalți îl vor crește gradual, în funcție de creșterea economică națională).

Potrivit prevederilor legii, s-a asigurat repartizarea echilibrată a bugetului apărării pe titurile corespunzătoare de cheltuieli, avându-se în vedere plata drepturilor de personal a personalului activ și a pensiilor pentru personalul în rezervă, plata contribuților către organizațiile internaționale, plata cheltuielilor de funcționare, continuarea intensificării procesului de instruire, inclusiv prin participarea la exerciții în comun pe teritoriul României și în străinătate, plata tuturor obligațiilor contractuale aferente contractelor de achiziții în derulare și în curs de atribuire, continuarea programului de modernizare/reconfigurare a infrastructurii militare (instrucție și cartinuire), precum și continuarea procesului de refacere a stocurilor.

¹⁴ South-Eastern Europe Defence Ministerial.

¹⁵ Forum for Security Co-operation.

¹⁶ Defense Cooperation Agreement.

¹⁷ Ballistic Missile Defense Agreement.

¹⁸ The Defence and Related Security Capacity Building Initiative.

¹⁹ Proiecția principalilor indicatori macroeconomici 2017–2021, pentru proiectul de buget pe 2018, din 2 noiembrie 2017.

²⁰ NATO Mission Iraq.

Prin rectificările bugetului Ministerului Apărării Naționale din anul 2018 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78 din 5 septembrie 2018 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 101 din 23 noiembrie 2018 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2018) s-a menținut păstrarea echilibrului între categoriile de cheltuieli.

Totodată, prin derogare de la prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2018 Ministerul Apărării Naționale a fost autorizat, până la sfârșitul exercițiului bugetar, să efectueze virări de credite bugetare și de angajament între celelalte subdiviziuni ale clasificației bugetare din prevederile capitolului bugetar, aprobată prin legea bugetară anuală, precum și între capitoale bugetare și între programe, peste limitele prevăzute, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobată, pentru finanțarea unor cheltuieli aferente obligațiilor ce derivă din contractele de achiziții de materiale, active fixe, servicii, lucrări pentru efectuarea de reparații curente și reparații capitale la tehnica de luptă și echipamente militare, precum și pentru finalizarea unor achiziții de echipamente militare.

Prin bugetul rectificat s-a asigurat achitarea integrală a drepturilor cuvenite personalului și pensionarilor militari, asigurarea funcționării corespunzătoare a structurilor, asigurarea condițiilor de inițiere a unor programe de înzestrare care să contribuie la creșterea capacitații de luptă a

marilor unități și unităților militare, potrivit obligațiilor asumate în cadrul NATO, precum și plata tuturor obligațiilor aferente contractelor de achiziții semnate.

Potrivit datelor centralizate, execuția bugetară pe anul 2018 a fost de 17.137.000.000 lei, ceea ce reprezintă 1,89% din PIB-ul comunicat de Comisia Națională de Prognoză la data elaborării bugetului Ministerului Apărării Naționale, respectiv 94,23% din cheltuielile aprobate.

Fondurile au fost angajate și cheltuite cu economicitate, eficacitate și eficiență. Printre principalele cauze care au generat neutilizarea creditelor se numără: incapacitatea unora dintre operatorii economici autohtoni de a furniza oportun echipamentele sau materialele (bunurile) militare solicitate, durata procedurilor de achiziții, precum și neonorarea la termen a contractelor ca urmare a transmiterii cu întârziere a unora dintre documentele aferente acordurilor guvern la guvern. Astfel, trebuie menționate și sumele neutilizate pentru procedura de achiziție aferentă Programului de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, în valoare de 200.000.000 lei, alte achiziții în sprijinul funcționării structurilor, în valoare de 15.000.000 lei, precum și pentru lucrări de infrastructură, în valoare de 75.000.000 lei.

Totodată, la sursa Venituri proprii o problemă a reprezentat-o nerealizarea veniturilor din cauza lipsei pieței de desfacere conjuncturale.

Situată detaliată a execuției bugetului este prezentată alăturat.

Cod indicator	Denumire indicator	Buget MApN 2018 31.12.2018 Credite bugetare (mii lei)	PIB%	Total plăti 28.12.2018 (mii lei)	PIB%
PIB		907.900.000		907.900.000	
% din PIB, din care:		2,00		1,89	
BUGET DE STAT – % din PIB		1,95		1,87	
VENITURI PROPRII – % din PIB		0,05		0,01	
	TOTAL SURSE DE FINANȚARE (I + II)	18.185.459	2,00	17.136.890	1,89
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	5.284.800	0,58	5.228.610	0,58
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	1.648.976	0,18	1.540.609	0,17
51	TITLUL VI – TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	876.754	0,10	815.753	0,09
55	TITLUL VII – ALTE TRANSFERURI	127.751	0,01	125.881	0,01
57	TITLUL IX – ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3.478.268	0,38	3.476.753	0,38
58	TITLUL X – PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014–2020	7.214	0,0008	6.098	0,0007
59	TITLUL X – ALTE CHELTUIELI	7.660	0,0008	7.060	0,0008
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	6.754.036	0,74	5.980.017	0,66
85	TITLUL XIX – PLĂȚI EFECTUATE ÎN ANII PRECEDENȚI ȘI RECUPERATE ÎN ANUL CURENT	0		-43.891	0,0048
	I. TOTAL SUME ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT	17.723.715	1,95	17.007.246	1,88
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	5.277.274	0,58	5.225.512	0,58
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	1.524.413	0,17	1.490.965	0,16
51	TITLUL VI – TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	876.754	0,10	815.753	0,09
55	TITLUL VII – ALTE TRANSFERURI	127.751	0,01	125.881	0,01
57	TITLUL IX – ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3.478.268	0,38	3.476.753	0,38
58	TITLUL X – PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014–2020	7.214	0,0008	6.098	0,0007
59	TITLUL XI – ALTE CHELTUIELI	7.660	0,0008	7.060	0,0008
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	6.424.381	0,71	5.903.115	0,65

Cod indicator	Denumire indicator	Buget MApN 2018 31.12.2018 Credite bugetare (mii lei)	PIB%	Total plăți 28.12.2018 (mii lei)	PIB%
85	TITLUL XIX – PLĂȚI EFECTUATE ÎN ANII PRECEDENȚI ȘI RECUPERATE ÎN ANUL CURENT			0,00	-43.891
Cap. 51.01	Autorități publice și acțiuni externe	5.234	0,0006	4.831	0,0005
Cap. 54.01	Alte servicii publice generale	2.825	0,0003	2.170	0,0002
Cap. 60.01	Apărare	12.818.430	1,41	12.183.261	1,34
Cap. 61.01	Ordine publică și siguranță națională	509.997	0,06	498.871	0,05
Cap. 65.01	Învățământ	474.087	0,05	453.927	0,05
Cap. 66.01	Sănătate	275.406	0,03	239.037	0,03
Cap. 67.01	Cultură, recreere și religie	101.601	0,01	91.537	0,01
Cap. 68.01	Asigurări și asistență socială	3.490.055	0,38	3.488.567	0,38
Cap. 70.01	Locuințe, servicii și dezvoltare publică	46.080	0,0051	45.046	0,0050
	II. TOTAL SUME ALOCATE PENTRU ACTIVITĂȚI FINANȚATE INTEGRAL DIN VENITURI PROPRII	461.744	0,05	129.644	0,01
10	TITLUL I – CHELTUIELI DE PERSONAL	7.526	0,0008	3.098	0,0003
20	TITLUL II – BUNURI ȘI SERVICII	124.563	0,01	49.644	0,0055
71	TITLUL XII – ACTIVE NEFINANCIARE	329.655	0,04	76.902	0,0085
Cap. 60.10	Apărare	455.489	0,05	127.698	0,0141
Cap. 61.10	Ordine publică și siguranță națională	18	0,000002	0	0,00
Cap. 65.10	Învățământ	272	0,00003	15	0,00002
Cap. 66.10	Sănătate	32	0,000004	31	0,00003
Cap. 67.10	Cultură, recreere și religie	5.144	0,00057	1.471	0,0002
Cap. 80.10	Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	789	0,00009	429	0,00005

IV.2. Nivelul capacitatei de luptă

În anul 2018, la nivelul structurii de forțe a Armatei României s-au continuat eforturile conjugate pentru asigurarea condițiilor de îndeplinire a misiunilor specifice, stabilite prin Strategia militară a României, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 708/2016, anume: contribuția la securitatea României pe timp de pace, apărarea suveranității și integrității teritoriale a României, participarea la apărarea colectivă în cadrul NATO și UE, promovarea stabilității regionale și globale, inclusiv prin utilizarea diplomației apărării, sprijinirea autorităților administrației publice centrale și locale, în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementului consecințelor dezastrelor.

În acest sens, un obiectiv prioritar în anul 2018 l-a constituit continuarea procesului de creștere a capacitatei de luptă a Armatei României, în scopul asigurării executării acțiunilor și misiunilor de supraveghere și avertizare timpurie, descurajare și contracarare a întregului spectru de acțiuni agresive (convenționale, neconvenționale, inclusiv hibride), precum și a operațiilor, prin integrarea tuturor instrumentelor de putere ale statului, în scopul apărării independenței, suveranității și integrității teritoriale a României, prin esfert național, aliat și/sau coaliziție.

Deși deficitul de personal a continuat să afecteze nivelul capacitatei de luptă, Armata Română a fost în măsură să execute misiunile specifice la pace, respectiv în fazele inițiale ale unei crize în domeniul apărării.

IV.3. Stadiul derulării programelor de înzestrare

Anul 2018 este al doilea an consecutiv în care alocările bugetare pentru apărare au reprezentat 2% din PIB. În acest context, alocările bugetare pentru înzestrare, în cuantum de 5.745.850.000 lei, au reprezentat 33,2% din totalul alocărilor bugetare ale Ministerului Apărării Naționale, depășind procentul recomandat de 20% din totalul bugetului, potrivit angajamentului asumat prin documentul Wales Summit Pledge on Defence Investment. Prin aceasta s-a asigurat o bază solidă pentru dotarea forțelor armate cu echipamente de luptă moderne și interoperabile, în vederea îndeplinirii misiunilor stabilite și a angajamentelor asumate față de NATO, UE și partenerii strategici.

În cadrul procesului de transformare și dezvoltare a forțelor Armatei României care să permită asigurarea capabilităților de descurajare credibile, în concordanță cu planurile de apărare și de răspuns gradual elaborate la nivel național și la nivelul Alianței, precum și pentru îndeplinirea la termenele planificate a angajamentelor militare asumate pe plan internațional, au fost create condițiile pentru inițierea și derularea unor programe de înzestrare prin desfășurarea în anul 2018 a 7 ședințe ale Consiliului de Achiziții – CODA, în cadrul cărora s-au prezentat și s-au aprobat documente de planificare pentru programele:

- a) „Corvetă multifuncțională”;
- b) „Sistem de instalații mobile de lansare rachete antinavă (SIML)”;
- c) „Modernizarea avioanelor IAR-99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale în configurație IAR-99 Super Soim”;
- d) „Platforme de transport auto multifuncționale pe roți”;
- e) „Modernizarea mașinii de luptă a infanteriei MLI 84 Jderul”;
- f) „Sistem integrat de colectare, prelucrare și analiză a informațiilor geospațiale GEOINT”.

Comisiile reunite pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat au aprobat în cursul anului 2018 solicitările transmise Birourilor permanente ale Senatului și Camerei Deputaților cu privire la inițierea de către MApN a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție pentru modernizarea aeronavelor IAR-99 în configurația IAR-99 Super Soim și Platforme de transport auto multifuncționale pe roți.

În anul 2018 s-au abordat cu prioritate programele de înzestrare cu implicații în implementarea ţintelor de capabilități din dotarea structurilor cuprinse în angajamentele față de NATO sau a structurilor în curs de operaționalizare, precum și cele solicitate de categoriile de forțe, cu contracte în derulare, cu proceduri de atribuire inițiate sau care erau complet pregătite din punct de vedere tehnic și urmău a fi inițiate în momentul alocării resurselor financiare.

Astfel, principalele activități din anul 2018 care privesc inițierea și derularea programelor de înzestrare cu impact major asupra realizării capabilităților militare au fost:

- semnarea Acordului-cadru nr. 2/801/2018 și a Contractului subsecvent nr. 1 cu GDELS-Mowag GmbH privind achiziția a 227 de transportoare 8x8 PIRANHA V și derivate și a suportului logistic inițial;
- semnarea și finanțarea acordului de stat de tip LOA (Letter of Acceptance) cu Guvernul SUA pentru achiziția primului sistem (18 instalații de lansare) – HIMARS;
- semnarea și finanțarea amendamentului 2 la LOA RO-B-UEM pentru achiziția echipamentelor majore pentru 3 sisteme (Fire Unit/FU) în cadrul programului HSAM/PATRIOT;
- inițierea și derularea procedurii specifice de achiziție pentru „Corveta multifuncțională”, în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 48/2018;
- inițierea și derularea procedurii specifice de achiziție pentru „Sistem de instalații mobile de lansare rachete antinavă (SIML)”, în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 630/2018;
- inițierea și derularea procedurii de achiziție pentru modernizarea avioanelor IAR-99 din dotarea Ministerului Apărării Naționale în configurație IAR-99 Super Șoim;
- inițierea discuțiilor pentru continuarea Programului de înzestrare avion multirol al Forțelor Aeriene;
- inițierea documentării Programului „Capabilități elicopter de atac și elicopter multimisiune”;
- inițierea și derularea procedurii de achiziție a 3.265 de platforme de transport multifuncționale și remorci;
- derularea și atribuirea contractului de achiziție radare meteo în banda C pentru Forțele Aeriene;
- demararea acordului-cadru și a primului contract subsecvent pentru achiziționarea de rachete SPIKE ER pentru Forțele Aeriene;
- derularea contractului pentru revitalizarea și modernizarea a 7 elicoptere IAR-330L pentru realizarea unei capabilități de elicoptere modernizate multifuncționale, care să permită îndeplinirea angajamentului României de a contribui la misiuni și operații de menținere a păcii sub egida ONU; în anul 2018 au fost livrate 2 din cele 7 elicoptere contractate;
- atribuirea contractului pentru achiziționarea de echipamente de protecție balistică și protecție individuală CBRN (căști, veste, pelerine, costume CBRN, măști contra gazelor);
- derularea contractului pentru radare TPS 77;
- derularea contractului pentru sistemul de comunicații și informatică la o structură de nivel divizie;
- livrarea a 173 de camioane în cadrul contractului pentru achiziția de platforme de transport multifuncționale;
- livrarea a 3 derivate pe platforma PIRANHA III pentru o structură;
- inițierea și derularea procedurilor de achiziție pentru armament individual de diferite calibre;
- inițierea și derularea a 27 de proceduri de achiziție pentru muniție de diferite calibre.

În perioada următoare vor fi continue demersurile pentru derularea programelor inițiate, precum și pentru pregătirea inițierii și derulării altor programe de înzestrare, în vederea asigurării de noi capabilități structurii de forțe ale Armatei României, astfel: „Avion multirol al Forțelor Aeriene, etapa I, faza a 2-a”, „Platforme de transport auto multifuncționale pe roți”, „Sisteme C4I cu capabilități de integrare ISTAR”, „Sistem armament individual de infanterie tip NATO”, „Aparatură optică și optoelectronică”, „Sisteme UAS (Unmanned Aircraft System)/Capabilități ISR”, „Sistem de campare mobil”, „Autoturisme de teren 4x4 (blindate și neblindate)” și „Sistem satelitar militar de telecomunicații”.

IV.4. Managementul resurselor umane

Creșterea capacitatei de apărare, asumată prin actualul program de guvernare, a constituit o provocare și pentru domeniul managementului resurselor umane, în cadrul căruia s-a acționat, în mod planificat, pentru asigurarea unui nivel optim al încadrării cu resurse umane a structurilor militare, în mod priorității celor din cadrul structurii de forțe ale armatei.

Astfel, la începutul anului 2018 a fost adoptat un plan de implementare a direcțiilor de acțiune aprobată de către ministru apărării naționale, care a prevăzut atât măsuri de ordin normativ, cât și măsuri concrete în sprijinul asigurării cu resurse umane.

Măsurile instituționale s-au materializat în intervenția adaptativă asupra normelor interne de reglementare a evoluției în cariera militară, în sensul flexibilizării acestora, în timp ce acțiunile concrete au vizat încadrarea posturilor vacante necesare asigurării funcționalității și operativității structurilor militare, respectiv extinderea capacitaților proprii de formare profesională, prin creșterea semnificativă a locurilor cuprinse în Planul de scolarizare în instituțiile de învățământ militar pentru anul de învățământ 2018–2019 și organizarea a două serii de formare a soldaților profesioniști.

În anul 2018 au fost intensificate acțiunile menite să asigure creșterea atraktivității profesiei militare în contextul social național, prin organizarea și desfășurarea unei campanii de promovare a profesiei militare complete din punctul de vedere al acoperirii naționale, al diversității mijloacelor de comunicare, al numărului materialelor de promovare, al convergenței mesajelor și al consecvenței și transparenței în furnizarea informațiilor în mediul civil. Principalele canale utilizate pentru difuzarea mesajului au fost contactul direct, internetul (rețele sociale, website), tipăriturile (plianțe, reviste, postere), afișajul (postere, panouri, bannere), la care s-au adăugat, ocazional, televiziunea, radioul și publicațiile locale.

Centrul de greutate al acțiunilor de promovare desfășurate în mediul online a fost reprezentat de pagina oficială *Recrutare MAPN*, creată în rețea socială Facebook, care a înregistrat peste 55.000 de abonați, fiind populară printre tinerii cu vîrstă între 18 și 34 de ani. De asemenea, au fost create pagini ale tuturor centrelor militare, utilizate pentru mediatizarea acțiunilor proprii de promovare.

În ceea ce privește site-ul interactiv *recrutare.mapn.ro*, numărul vizitatorilor s-a dublat față de anul precedent, depășind 817.600 de vizitatori.

Utilizarea, în premieră, a publicității indoor, prin amplasarea de bannere, panouri și postere de promovare a profesiei militare în incinta Aeroportului Internațional Henri Coandă și a Gării de Nord, cu sprijinul Ministerului Transporturilor, al Companiei Naționale Aeroporturi București și al Sucursalei Regionale Căi Ferate București, a fost una dintre realizările importante, de impact, ale campaniei de promovare desfășurate în anul 2018.

Încheierea Protocolului de colaborare între Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Muncii și Justiției Sociale privind promovarea ofertei profesionale și educaționale a Ministerului Apărării Naționale persoanelor în căutarea unui loc de muncă înregistrate la agențiile pentru ocuparea forței de muncă a facilitat participarea birourilor de informare-recrutare la 62 de săptămâni de joburi, unde numărul total al vizitatorilor standurilor organizate de către acestea a fost estimat la aproximativ 12.800, fiind distribuite peste 7.700 de materiale de promovare a profesiei militare.

Având în vedere numărul mare de cadre militare și soldați și gradați profesioniști care au trecut în rezervă în perioada 2016–2017, ca efect al modificărilor succesive în domeniul legislației pensiilor militare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost întreprinse măsuri specifice, astfel încât în anul 2018 numărul cadrelor militare ieșite din sistem a scăzut cu 64% comparativ cu anul precedent.

Aplicarea măsurilor prevăzute în Planul de reducere a deficitului de încadrare cu personal, precum și implementarea prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2018 au condus la creșterea nivelului de încadrare a posturilor finanțate de la bugetul de stat, diminuarea semnificativă a părăsirii sistemului militar de către personalul din domeniul medical, didactic și de către soldații și gradații profesioniști, precum și la creșterea atraktivității profesiei militare, în ciuda scăderii sporului demografic la nivel național și a creșterii emigrării.

V. REVIZUIREA CADRULUI NORMATIV SPECIFIC DOMENIULUI APĂRĂRII

V.1. Activitatea legislativă și de asistență juridică

Pe parcursul anului 2018 activitatea legislativă a presupus acțiuni complexe și susținute, care s-au circumscris, în principal, acelorași cerințe și norme procedurale din anul precedent.

Astfel, la nivelul ministerului au fost inițiate 108 acte normative, materializate în 8 proiecte de lege, 3 proiecte de ordonanțe de urgență și 97 de proiecte de hotărâri ale Guvernului.

În anul de referință, Parlamentul României a adoptat 7 legi și a aprobat, prin lege, 2 ordonanțe de urgență, iar Guvernul României a adoptat o ordonanță de urgență și 92 de hotărâri ale Guvernului care privesc instituția militară.

Principalele aspecte reglementate de aceste acte normative au vizat atât aprobarea unor achiziții majore, cât și modificarea legislației privind pensiile militare de stat sau schimbarea regimului juridic al unor imobile aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Demersurile legislative cele mai importante inițiate de instituția militară în anul 2018 au fost:

– Legea nr. 46/2018 pentru realizarea „Capabilității de sprijin de foc indirect”, aferentă programului de înzestrare „Sistem Lansator Multiplu de Rachete cu bătaie mare”;

– Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență (a fost adoptată de Guvern și a fost transmisă spre aprobare către Parlamentul României);

– Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2018 privind abrogarea art. 1 alin. (4) din Legea nr. 222/2017 pentru realizarea „Capabilității de apărare aeriană cu baza la sol”, aferentă programului de înzestrare esențial „Sistem de rachete sol-aer cu bătaie mare (HSAM)”;

– Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/2018 pentru completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2017 privind stabilirea unor măsuri în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării și producării de mijloace imunoprofilactice, terapeutice și antidoturi, în vederea asigurării protecției intereselor esențiale ale siguranței stării de sănătate a populației, prin care se substituie Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino” inclusiv în acreditările, certificările, atestatele și autorizările dobândite de fostul Institut Național de Cercetare „Cantacuzino”, în măsura în care acestea sunt încă în termenele de valabilitate, potrivit legislației în baza căreia au fost emise și dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege;

– Hotărârea Guvernului nr. 48/2018 privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente Programului de înzestrare esențial „Corvetă multifuncțională”.

În anul 2018 au fost adoptate 24 de hotărâri ale Guvernului privind transmiterea a 26 de imobile din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea autorităților publice locale, din care 12 imobile integrale și 14 parțiale.

Activitatea legislativă s-a materializat și în participarea personalului Ministerului Apărării Naționale în Parlamentul României la adoptarea a 16 proiecte de lege, precum și în formularea de puncte de vedere pentru 101 propuneri legislative și a cuprins analizarea și acordarea avizului pentru 53 de acte normative inițiate de alte ministeriale în anul 2018.

Asistența juridică s-a concretizat prin exprimarea de puncte de vedere, materializate în peste 200 de lucrări, structurate în tematici precum modul de aplicare a dispozițiilor legale în vigoare la situații concrete, modalitatea de plată a unumitor drepturi bănești prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmășilor celui decedat, aprobată cu modificări prin Legea nr. 111/2007, cu modificările și completările ulterioare, stabilirea conduitei de urmat la nivelul Ministerului Apărării Naționale cu privire la ipotezele în care, cu ocazia mutării, cadrelor militare în activitate li se mențin coeficienții de ierarhizare corespunzător funcțiilor superioare din care au provenit, aplicarea măsurilor dispuse de către diferite consiliu/comisii de specialitate de la nivelul ministerului etc.

În anul 2018 au fost avizate 239 de proiecte de acte normative specifice (ordine ale ministrului apărării naționale), atât în procedură standard, cât și în procedură de urgență.

Sfera de reglementare a actelor normative specifice avizate a acoperit întreaga arie de responsabilitate a instituției militare, simțindu-se nevoie de reglementare preponderent în domeniul managementului resurselor umane – 14 proiecte, în domeniul managementului activității financiar-contabile – 12 proiecte, în domeniul medical – 4 proiecte, în domeniul logistic – 5 proiecte, în domeniul învățământului militar și instruirii – 3 proiecte.

Prin punctele de vedere și avizele exprimate s-a urmărit transpunerea corectă la nivelul instituției militare a normelor juridice de nivel superior, fapt care a determinat ca 3 inițiative să nu fie acceptate, întrucât contraveneau regulilor stabiliți prin reglementările de nivel republican.

La data de 31 decembrie 2018 pe rolul instanțelor de judecată erau înregistrate peste 2.000 de cauze în care Ministerul Apărării Naționale are calitate procesuală. Pe categorii de cauze se disting litigiile civile, de contencios administrativ, penale, litigiile de muncă, pretenții, insolvență, fond funciar, litigiile cu profesioniștii și contestații la executare.

Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată în anul 2018 au fost favorabile instituției militare într-un procent de aproximativ 86%.

V.2. Dezvoltarea cadrului juridic al cooperării militare cu partenerii străini

În anul 2018 dezvoltarea cadrului juridic al cooperării internaționale în domeniul apărării s-a concentrat, în principal, pe revizuirea cadrului juridic cu statele NATO și UE, în sensul extinderii și aprofundării cooperării bilaterale și multilaterale.

Astfel, a fost finalizat procesul de ratificare prin lege sau aprobare prin hotărâre a Guvernului pentru un număr de trei acorduri internaționale, cu Croația (sprijin logistic), Grecia și Letonia (în domeniul militar).

De asemenea, au fost ratificate prin lege două memorandumuri de înțelegere privind asigurarea reciprocă a sprijinului națiunii-gazdă, cu Croația (Legea nr. 94/2018) și cu Georgia (Legea nr. 151/2018), un acord privind cooperarea în domeniul apărării cu Serbia (Legea nr. 253/2018) și un acord privind cooperarea în domeniul apărării cu Libanul (Legea nr. 254/2018).

VI. ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR SPECIFICE DIN ALTE DOMENII DE RESPONSABILITATE

VI.1. Implementarea politicilor și programelor în domeniul calității vieții personalului

În domeniul calității vieții personalului armatei în activitate, rezervă și retragere și al coordonării activității de soluționare a problemelor sociale ale personalului au fost identificate, analizate și soluționate/atenuate disfuncțiile constatate, prin asigurarea unor drepturi personalului armatei, și au fost adoptate măsurile prin care să fie rezolvate, în anumite limite, și problemele personale grave de natură medicală și/sau socială ale personalului/famililor acestuia.

Printre nemulțumirile personalului, cel mai mult supus atenției conducerii ministerului a fost nivelul scăzut al soldelor și al drepturilor bănești ale militarilor cu grade mici, având în vedere faptul că nivelul soldelor acordate ofițerilor încadrați pe funcții de execuție la baza carierei, precum și al celor ale maștrilor militari și al subofițerilor a fost, în foarte multe cazuri, depășit de nivelul soldelor acordate soldașilor și gradatilor profesioniști. După intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, aceste diferențe au fost atenuate, însă nu au dispărut.

Începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2018, potrivit prevederilor art. 38 alin. (3) lit. a din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, s-au majorat cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017 cuantumurile brute ale soldelor de funcție/salarialilor de bază, sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, preniilor și ale celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din solda lunară/salarialul lunar de care beneficiază personalul militar și civil din Ministerul Apărării Naționale.

Luând în calcul această majorare, precum și modificările aduse Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește trecerea cotelor de contribuții de la angajator la angajat, începând cu data de 1 ianuarie 2018 soldele nete ale personalului militar au înregistrat o creștere, în medie, de 3%.

Începând cu 1 martie 2018, în baza art. 38 alin. (3) lit. b) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, salariile de bază ale personalului care ocupă funcții de medici, asistenți medicali și ambulanțieri/șoferi autosanitară s-au majorat la nivelul salariului de bază stabilit pentru anul 2022.

Potrivit prevederilor art. 38 alin. (3) lit. d) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, quantumul brut al salariailor de bază, precum și quantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, premelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut de care beneficiază personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, s-a majorat cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018.

O altă problemă majoră a reprezentat-o quantumul compensației pentru chirie acordate soldaților și gradăților profesioniști, precum și ofițerilor, maștrilor militari și subofițerilor aflați la începutul carierei militare, compensație calculată la nivelul lunii decembrie 2009.

Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative, devenită Legea nr. 288/2018, prin care cadrele militare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului respectiv, pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului, reprezintă un sprijin important pentru aceste categorii de personal.

Problematica încadrării în condiții (grupe) superioare de muncă a personalului civil din Ministerul Apărării Naționale a fost și este unul dintre cele mai consistente subiecte abordate de reprezentanții sindicatelor și reprezentanții salariaților civili din Ministerul Apărării Naționale de-a lungul anilor.

La nivelul Ministerului Apărării Naționale în anul 2018 existau 9 unități militare în cadrul căror sunt salariați civili care beneficiază de încadrare în condiții deosebite de muncă. Aceste structuri au obținut avizele necesare eliberate de corpul de control și inspecție, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite.

Toate problemele identificate care au avut caracter repetitiv au fost centralizate, fiind elaborat un plan de măsuri pentru soluționarea acestora, aprobat de ministru apărării naționale, acestea urmând să fie analizate și, pe cât posibil, rezolvate pe parcursul anului 2019.

În domeniul securității și sănătății în muncă s-au desfășurat activități pentru elaborarea, coordonarea și controlul punerii în aplicare a politicilor sectoriale din acest domeniu, precum și implementarea standardelor militare NATO specifice, în scopul protejării și apărării sănătății personalului armatei, urmărindu-se coordonarea instruirii pe această linie, colaborarea cu structuri similare (pe plan intern, național, european și aliaj) și susținerea implementării acordurilor RO-SUA.

Comparativ cu anul 2017, în anul 2018 numărul accidentelor de muncă pe teritoriul României a crescut cu 26%, al persoanelor rănite cu 7%, iar al persoanelor decedate cu 66%.

În afara teritoriului național s-au înregistrat 5 accidente de muncă, soldate cu 17 răniți, cu 41% mai mult decât în 2017.

În scopul aprecierii faptelor deosebite săvârșite pe timpul îndeplinirii misiunilor, precum și a rezultatelor meritorii obținute în procesul instruirii și al pregătirii profesionale, personalul și structurile Armatei României au fost recompensate în anul 2018 prin acordarea de: decorații naționale și militare cu însemn de pace și război la 222 de militari/civili și 15 structuri; distincții militare la 1.084 de militari români/străini și structuri militare; insignă „PARTICIPANT LA MISIUNI ÎN STRĂINATATE” la

789 de militari; semn onorific „În Serviciul Patriei” la 4.049 de militari; și titlu onorific de „Veteran” la 1.970 de militari și civili.

De asemenea, au fost înaintați în grad înainte de termen 139 de militari: 80 de ofițeri, 14 maștri militari, 30 de subofițeri și 15 soldați/gradați profesioniști și în mod excepțional 456 de militari: 1 ofițer, 6 subofițeri și 449 de soldați/gradați profesioniști.

Pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare, în anul 2018 1 cadru militar și 4 soldați/gradați profesioniști au fost menținuți în activitate, iar 3 persoane, rude ale celor răniți în teatrele de operații, au fost chemate în activitate.

În planul problemelor sociale, interfața Ministerului Apărării Naționale cu cele aproximativ 80.000 de cadre militare în rezervă/retragere a fost asigurată prin intermediul celor 42 de asociații de profil.

În domeniul stabilirii și plății pensiilor, la 31 decembrie 2018 în evidență ministerului se aflau în plată aproximativ 80.000 de beneficiari de pensie militară de stat, în anul 2018 fiind înregistrate peste 2.200 de cereri de înscrisere la pensie militară de stat, soluționate în termenul legal.

Pensiile și alte drepturi de asigurări sociale au fost plătite la timp, neexistând restanțe sau întârzieri în plată acestora.

Procesul de recalculare a pensiilor militare de stat cu termen inițial de finalizare 31 decembrie 2017, potrivit prevederilor Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, a fost continuat și în anul 2018, ca urmare a prorogării cu 6 luni a termenului de recalculare, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, la data de 29 iunie 2018 Casa de pensii sectorială a Ministerului Apărării Naționale a finalizat activitatea, prin emiterea deciziilor de recalculare pentru toți beneficiarii de pensie militară de stat aflați în plată la 31 decembrie 2015.

În urma finalizării procesului de recalculare, nicio pensie militară de stat nu a fost diminuată.

În anul 2018 s-a desfășurat și procesul de actualizare a drepturilor de pensii pentru pensionari militari aflați în plată la 30 iunie 2017, data intrării în vigoare a Legii nr. 152/2017 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fondurile publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea gestionării problematicii sociale a veteranilor, răniților, invalidilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, la nivelul ministerului s-a acționat pentru îmbunătățirea cadrului normativ ce vizează aceste categorii de persoane, instituirea unui dialog sistematic necesar identificării problemelor cu care aceștia se confruntă, precum și adoptarea măsurilor de sprijin adecvate în raport cu situația particulară a fiecărui.

În acest context este de menționat faptul că, pe fondul creșterii numărului militari răniți în teatrele de operații, ale căror afecțiuni necesită tratarea și recuperarea multidisciplinară, au fost înființate în cadrul ministerului structuri de sprijin al acestora, precum Biroul asistență medicală de urgență și recuperare a personalului rănit în acțiuni militare, în cadrul Direcției medicale, și Centrul de asistență medicală multidisciplinară pentru militari răniți în teatrele de operații, în cadrul Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”, iar, sub egida Asociației Militarilor Veterani și Veteranilor cu Dizabilități „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir”, a fost înființat Centrul de Recuperare, Refacere și Reabilitare a Militarilor Veterani și Veteranilor cu Dizabilități din Teatrele de Operații.

În urma demersurilor inițiate către autoritățile publice locale, în anul 2018 au primit titlul de „Cetățean de Onoare” doi militari răniți în acțiuni militare și a fost atribuit/schimbat numele unor străzi cu numele altor doi militari.

Totodată, ca un semn de recunoaștere a sacrificiului, pentru copiii militari răniți/decedați în acțiuni militare, în anul 2018 au fost organizate evenimente speciale cu prilejul Zilei Internaționale a copilului – 1 iunie – și al sărbătorii Crăciunului, la fiecare dintre evenimente participând aproximativ 130 de copii și părinții/însătorii acestora.

În domeniul asistenței veteranilor, invalidilor și văduvelor de război, în anul 2018 au fost avizate proiecte de acte normative promovate de structuri guvernamentale cu atribuții în acest sens, care prevăd modificarea legislației în ceea ce privește majorarea indemnizației pentru veteranii de război, acest aspect fiind concretizat prin apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2018, prin care au fost majorate indemnizațiile invalidilor, veteranilor de război și văduvelor de război, și a Hotărârii Guvernului nr. 935/2018, prin care a fost stabilit un ajutor anual în cuantum de 400 lei pentru veteranii de război.

În același timp, a fost monitorizat permanent modul de aplicare a legislației specifice pe linia veteranilor, invalidilor și văduvelor de război de către structurile guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniu și au fost efectuate demersuri la diferite autorități ale statului în vederea asigurării drepturilor ce se cuvin acestora.

Totodată, a fost elaborat și promovat Ordinul ministrului apărării naționale nr. 29/2018 privind avansarea onorifică în grad a veteranilor de război, cu prilejul Zilei veteranilor de război – 29 aprilie –, precum și decretele pentru avansarea în grad a opt veterani de război și pentru conferirea de ordine națională pentru 3 veterani de război.

Prin ordine ale ministrului apărării naționale, Asociației Naționale a Veteranilor de Război și unui veteran de război le-a fost conferită Emblema de Onoare a Armatei României, iar celor 47 de filiale județene/de sector ale Asociației Naționale a Veteranilor de Război le-a fost conferită „Emblema de Merit Partener pentru Apărare, clasa I”, cu ocazia Zilei Naționale a României.

Pentru recunoașterea meritelor deosebite ale cadrelor militare în rezervă/retragere au fost înaintați în grad 29 de subofițeri/maiștri militari, 265 de ofițeri și 17 generali și au fost conferite de Președintele României un număr de 11 decorații.

În vederea menținerii legăturii cu veteranii de război au fost elaborate și transmise scrisori de felicitare ale ministrului apărării naționale către cei care împlinesc 100 de ani sau mai mult, pentru a-i asigura că societatea nu uită faptele de vitezie de care au dat dovadă pe front. În același sens, a continuat Programul „Acasă la veteran”, început în anul 2017, prin care, săptămânal, au fost întreprinse vizite la domiciliul a 35 de veterani de război și văduve de veterani de război, cu ocazia zilelor de naștere ale acestora, dar și pentru a cunoaște problemele cu care se confruntă.

VI.2. Asigurarea asistenței medicale concomitent cu modernizarea sistemului medical propriu, în corelare cu nevoile operaționale și sistemul național de sănătate

Promovarea imaginii armatei, dezvoltarea relațiilor de cooperare și asigurarea interoperabilității cu structurile aliate și parteneri în acest domeniu s-au realizat prin organizarea în țară, precum și prin participarea în străinătate la o serie de activități internaționale de importanță majoră.

Direcțiile strategice pe linie de specialitate și organizarea în România a exercițiului VIGOROUS WARRIOR 2019 s-au discutat în cadrul celor două întâlniri ale Comitetului Șefilor Serviciilor Medicale din armatele NATO/COMEDS²¹, desfășurat în perioada 28–31 mai 2018 la Praga și în perioada 19–21 noiembrie 2018 la Bruxelles, și în cadrul Forului de planificare și coordonare al COMEDS, în perioada 25–27 septembrie 2018 în Polonia.

În cadrul Congresului Comitetului Balcanic de Medicină Militară desfășurat în Antalya, Turcia, în perioada 11–14 mai 2018, delegația Armatei României a obținut locul întâi pentru cea mai bună lucrare științifică a întregului congres, prin medic dr. Mălină Ciunășu Rîmbu, aceasta prezentând o lucrare în domeniul biologiei moleculare.

Alte activități importante cu participare românească în acest domeniu au fost: a 5-a ediție a Congresului paneuropean al Comitetului Internațional de Medicină Militară/ICMM, desfășurat în 17–20 septembrie 2018 la Varșovia; Ziua distinșilor vizitatori, în cadrul exercițiului COMBINED JOINT ATLANTIC SERPENT 18/CJAS18, în data de 4 octombrie 2018 în Strensall Barracks, York, Marea Britanie; al 5-lea Congres de protecție a forței, în perioada 11–13 iunie 2018, Lichfield, Staffordshire, Marea Britanie; Conferința internațională a serviciilor medicale regale din Iordanie, în perioada 30 octombrie – 2 noiembrie 2018, Amman,

Iordanie; și două întâlniri pentru planificarea exercițiului VIGOROUS WARRIOR 19, în perioada 16–18 ianuarie 2018, Budapesta/Ungaria, și în perioada 30 septembrie – 3 octombrie 2018, la Sibiu.

În țară au fost primite delegația Centrului de Excelență NATO pentru Medicină Militară/MILMED COE²², în perioada 14–17 mai 2018, în vederea organizării exercițiului VIGOROUS WARRIOR 2019, și delegația Ministerului Apărării al Republicii Populare Chineze, în perioada 5–9 septembrie 2018, cu ocazia căreia 2 ofițeri medici români au fost invitați și au participat la un curs de acupunctură organizat în China.

În cursul anului 2018 asistența medicală primară pentru personalul din Armata României a fost asigurată prin cabinetele medicale de unitate din cadrul unităților militare ale categoriilor de forțe, comandamentelor de armă și similar, înregistrându-se o creștere cu 10,54%, iar numărul de tratamente de la nivelul acestor structuri medicale a crescut cu 5,57% față de anul precedent.

În urma efectuării controlului medical periodic al personalului militar în activitate, procentul de diagnostic clinic sănătos a fost de 88%, iar un procent de 12% a prezentat diverse afecțiuni.

Din analiza afecțiunilor depistate la controlul medical periodic, din punctul de vedere al morbidității, pe primele locuri s-au situat afecțiunile endocrino-metabolice (28%), bolile cardiovasculare (21,5%) și cele ale aparatului digestiv (16%). Acestea au fost urmate de bolile ochiului și anexelor sale (12,5%), bolile sistemului osteoarticular (10,5%), bolile aparatului respirator (6,5%) și alte afecțiuni (5%).

Pe parcursul anului 2018 au fost efectuate peste 3.400 de controale medicale în vederea participării militariilor la misiuni în teatrele de operații.

Procentul de „apt misiune” a fost de 86%.

În vederea stabilirii aptitudinii față de îndeplinirea serviciului militar, pentru selecționarea medicală a efectivelor de militari capabili să îndeplinească orice misiune de luptă, dar și pentru încadrarea într-un grad de invaliditate a cadrelor militare care s-au îmbolnăvit în timpul îndeplinirii serviciului militar, în anul de referință au fost expertizate 3.915 persoane – supraexpertiză medico-militară și avizări.

În anul 2018 au fost clasăți și s-au prezentat la revizuirea clasării ca „apt limitat” 2.075 de militari, având ca morbiditate bolile aparatului cardiovascular – 369 de militari, bolile degenerative – 363 de militari, bolile de nutriție și metabolism – 332 de militari, bolile aparatului locomotor și alte afecțiuni chirurgicale – 256 de militari, boli psihice – 183 de militari, boli ale aparatului digestiv – 144 de militari, tumori maligne și benigne – 104 militari.

În același interval de timp au fost clasăți „inapt pentru serviciul militar” 101 militari, având ca morbiditate afecțiuni psihice, boli ale aparatului cardiovascular, boli degenerative, boli ale aparatului locomotor și alte afecțiuni chirurgicale.

Au fost avizate 271 de concedii medicale de recuperare, reprezentând 15.117 zile de concediu medical, în scădere ușoară față de anul 2017.

Asistența medicală în regim ambulatoriu a fost asigurată prin Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Academician Ștefan Milcu” București, centrele militare de sănătate Târgoviște, Buzău și Brăila, Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială „General Doctor Aviator Victor Anastasiu”, Centrul de Medicină Navală Constanța, ambulatoriile integrate din cadrul celor 10 spitale militare de urgență subordonate Direcției medicale și ambulatoriul integrat din cadrul Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”.

Pe parcursul anului 2018 au fost acordate în regim ambulatoriu 1.220.616 consultații și 187.941 de tratamente, într-o scădere nesemnificativă față de anul precedent.

În ceea ce privește asistența medicală spitalicească, în spitalele militare au fost interne peste 120.000 de persoane, înregistrându-se peste 700.000 de zile de spitalizare.

Din numărul total de beneficiari ai prevederilor Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, care au fost internați, un procent de 38% a fost reprezentat de către cadre militare

²¹ The Committee of Chiefs of Military Medical Services in NATO.

²² NATO Centre of Excellence for Military Medicine.

în activitate, 50% de pensionari militari, 5% de membri de familie ai cadrelor militare în activitate și 7% de membri de familie ai pensionarilor militari.

În anul 2018 la nivelul Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială „General Doctor Aviator Victor Anastasiu” s-a asigurat expertiza și selecția medicală a personalului aeronautic militar și personalului aeronautic civil.

Institutul este acreditat de European Aviation Safety Agency, prin Autoritatea Aeronautică Civilă Română, pentru examinări medicale (expertiză) ale personalului aeronautic civil, fiind dotat cu tehnică și aparatūră medicală modernă, ceea ce a permis desfășurarea unei activități specifice la nivelul standardelor mondiale în domeniu.

Totodată, în institut a continuat programul de antrenament fiziologic agreat de USAF până la sfârșitul anului 2018 (în luna februarie 2019 urmează să aibă loc activitatea de revalidare), prin punerea în aplicare a procedurilor standardului STANAG „Aero-medical training of flight personnel”, și au fost continuante procedurile de revizuire a metodologiei de selecție și expertiză a personalului aeronavigant, centrate în continuare pe exploatarea noilor aeronave multirol F-16.

În ceea ce privește inspecția de sănătate publică și sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor, care are rolul de prevenire a îmbolnăvirilor și de promovare a sănătății în rândul personalului Armatei României, principalele direcții de acțiune au vizat prevenirea și controlul bolilor transmisibile și infecțiilor nosocomiale, verificarea respectării normelor igienico-sanitare și sanitar-veterinară pentru hrănire, cazare și alte activități, vaccinarea și chimioprofilaxia personalului care a participat la misiuni în afara teritoriului național, avizarea/autorizarea sanitată și sanitar-veterinară a activităților din unitățile militare, supravegherea calității alimentelor și apei potabile și monitorizarea mediului profesional.

O atenție deosebită a fost acordată personalului care a participat la misiuni internaționale în țări cu risc epidemiologic crescut, fiind imunizați peste 600 de militari.

În anul 2018, în colaborare cu Ministerul Sănătății, s-au asigurat peste 5.000 de doze de vaccin antigripal sezonier pentru imunizarea persoanelor cu risc profesional din sistemul medico-militar și a persoanelor cu risc de pe liste de capitate ale medicilor de familie din rețeaua proprie.

În anul 2018 Centrul de Transfuzie Sanguină al Ministerului Apărării Naționale a înregistrat o creștere a donatorilor cu 64%.

În perioada 13–17 octombrie 2018, entități ale Ministerului Apărării Naționale din domeniul medical au participat la exercițiul medical multinațional EU ModEx 2018, organizat de Departamentul pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la activarea mecanismelor de protecție civilă specifice la nivelul UE/NATO/ONU.

În cadrul sevențelor de instruire au fost exersate proceduri medicale comune, în scopul creșterii nivelului de interoperabilitate a formațiunii medicale românești cu cele ale partenerilor. La această activitate, care a presupus un efort logistic important, au participat formațiunea medicală de nivel ROL 2 Extins și peste 70 de medici, asistenți medicali și personal auxiliar din unitățile sanitare ale Ministerului Apărării Naționale.

La nivelul ministerului au fost permanent monitorizate și promovate rapoartele asociate personalului rănit, invalid, urmașilor celor decedați în acțiuni militare pe teritorul național sau în afara acestuia, în scopul creării unei baze de date unitare.

În anul 2018 28 de militari au fost implicați în incidente/accidente survenite pe timpul acțiunilor militare în afara sau pe teritoriul național.

Astfel, din 25 de militari răniți în teatrul de operații Afganistan, 3 au fost evacuați în Germania, ulterior repatriați la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”, 6 au fost repatriați la Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”, iar 16 au suferit răni ușoare/plăgi superficiale care nu au necesitat mai mult de 48 de ore de repaos, au revenit la luptă și vor fi monitorizați timp de un an.

Sunt monitorizați și cei 2 militari răniți în urma accidentului aviatic din 16 iulie 2018.

În anul 2018 asigurarea gratuită a medicamentelor în folosul beneficiarilor definiți de Legea nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare, s-a realizat fie prin eliberarea acestora prin farmaciile de ambulator ale spitalelor militare și ale celor comunitare, fie prin decontarea contribuției personale prin structurile de specialitate.

Valoarea totală a medicamentelor eliberate și decontate din fonduri de la bugetul de stat a fost de 19.718.000 lei, ponderea cea mai mare având-o valoarea contribuției personale a medicamentelor compensate eliberate prin farmaciile comunitare.

În scopul asigurării resursei umane de specialitate, în anul 2018 cifrele de școlarizare au crescut față de anul 2017 cu 68% pentru ofițeri medici și 75% pentru subofițeri sanitari, iar 12 studenți militari au fost admisi la programul de licență în medicină generală, desfășurat în limba engleză.

În cadrul modernizării sistemului medical militar s-au desfășurat lucrări ample de reabilitare/modernizare/consolidare/reparații/extindere a infrastructurii la toate spitalele militare, dar și achiziții pentru asigurarea echipamentelor medicale.

Pentru dezvoltarea proiectului *POLITRAUMA* au fost achiziționate 92 de complete monitor funcții vitale ATI, 80 de complete pat ATI, 10 complete stație centrală de monitorizare funcții vitale, 6 complete linie de chirurgie minim invazivă, 3 complete instalație imagistică RMN, 1 complet linie de chirurgie minim invazivă, 3 complete trușă de videoendoscopie digestivă cu accesorii și 8 ambulanțe tip C.

În anul 2018 a continuat procesul de modernizare a infrastructurii și dotare cu aparatūră medicală de ultimă generație a Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”.

În vederea demarării obiectivului de investiție imobiliară pentru modernizarea și extinderea Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”, în anul 2018 a fost declanșată procedura de achiziție publică a studiilor de prefezabilitate și fezabilitate la investiția „Modernizarea și extinderea Spitalului Universitar de Urgență Militar Central”, în valoare de 13.248.000 lei fără TVA.

În anul 2018 s-a finalizat procedura de achiziție pentru execuția proiectului tehnic „Reabilitarea rețelei de alimentare cu energie electrică a cazărmii 734 București”, în valoare estimată de 9.831.614 lei, și a fost inaugurat Centrul integrat de medicină nucleară cu sistemul integrat de medicină nucleară, în valoare totală de 4.368.000 euro, compus din scannere PET-CT, cu 64 de slice-uri, și SPECT-CT, cu 16 slice-uri.

Totodată, în anul 2018 Secția de boli infecțioase, care a funcționat în cadrul Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Bals” din anul 1957, a fost relocață în cadrul Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila”.

În scopul eficientizării serviciilor medicale de urgență, la Spitalul Militar de Urgență „Dr. Alexandru Gafencu”, Constanța, și la Spitalul Militar de Urgență „Regina Maria”, Brașov, s-au construit compartimente de primiri urgențe pe containere modulare.

Pentru dotarea unităților finanțate integral de la bugetul de stat au fost achiziționate echipamente în cuantum de 2.613.000 lei, fondurile fiind direcționate cu prioritate pentru dotarea Centrului de Transfuzie Sanguină al Ministerului Apărării Naționale și a Centrului de Cercetări Științifice Medico-Militare cu aparatūră specifică și dotarea cu echipamente a Formațiunii medicale ROL 2, dislocată în Garnizoana Ploiești.

În vederea creării cadrului organizatoric pentru organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”, în anul 2018 s-au întreprins o serie de măsuri pentru modificarea, completarea și emiterea unor acte normative, intrarea în vigoare a statutului de organizare, încadrarea și reîncadrarea personalului militar și a personalului civil contractual, constituirea consiliului de administrație, participarea la diferite programe de cercetare în colaborare cu instituții de profil din străinătate, preluarea și inventarierea patrimoniului, reabilitarea infrastructurii etc.

La nivelul anului 2018 institutul era în măsură să efectueze servicii de analize medicale și servicii conexe de medicină personalizată din 16 domenii – chimie clinică, hematologie, imunologie, citologie, bacteriologie, micologie, parazitologie, virusologie, diagnostic molecular etc. –,

care acopereau atât paleta de analize uzuale solicitate de pacienți, cât și de analize și servicii de complexitate ridicată.

Institutul este unicul furnizor în România pentru multe dintre aceste servicii, așa cum sunt testele de identificare, confirmare și stabilire a filiației cazurilor de infecții, prin metode ce utilizează tehnici de biologie moleculară (solicitare mai ales de laboratoarele directoare de sănătate publică județene și a municipiului București și de diferite spitale sau terți din țară și din municipiul București), precum și serviciile de preparare și administrare de autovaccinuri, produse personalizate pentru fiecare pacient, pe baza tulpini bacteriene izolate de la acesta.

Față de anul 2017, în anul 2018 s-a înregistrat o creștere a adresabilității pacienților cu circa 14% solicitări și a numărului de analize medicale și servicii conexe cu circa 10%.

În cadrul intervențiilor prin realizarea de teste speciale de epidemiologie moleculară în focare de infecții, la solicitarea unităților de îngrijire, a autorităților din sistemul național de sănătate publică și/sau a autorității de sănătate publică de la nivelul Ministerului Apărării Naționale, se pot aminti analize efectuate în cadrul sistemului de supraveghere a rujelei, în cadrul sistemului de supraveghere a gripei sau cele mai recente exemple: caracterizarea genetică a 22 de tulpini *S. aureus* (PFGE, mecA, leucocidina Panton-Valentine etc.), într-un focar de infecție cu potențial de transmitere în unități sanitare (infecții cu *Staphylococcus aureus* la nou-născuți din Maternitatea Giulești).

În anul 2018 a fost demarat procesul de modernizare a laboratoarelor institutului, de dotare cu analizoare și echipamente de diagnostic de laborator, fiind achiziționate un analizor de biochimie prin turbidimetrie, un analizor de urină, un analizor automat de identificare microbiană și determinare a sensibilității la antibiotice, un aparat pentru distribuirea mediilor în tuburi etc., și au început demersurile pentru operaționalizarea laboratorului de biosiguranță și biosecuritate nivel 3, construit în urmă cu circa 10 ani.

VI.3. Managementul educației militare

Sistemul de învățământ militar a avut ca obiectiv primordial armonizarea programelor educationale cu cerințele structurilor beneficiare, nevoile misiunii și evoluțiile recente ale fenomenului militar, prin corelarea competențelor dobândite în contexte formale cu cele informale și nonformale, ca urmare a impunerii realității pe baza căreia actualii lideri, specialiști și luptători trebuie să-și actualizeze permanent cunoștințele și competențele.

În scopul abordării integrate a proceselor de pregătire și educație, în anul 2018 au fost emise acte normative specifice destinate actualizării cadrului normativ specific învățământului militar.

Printre cele mai relevante dintre acestea se regăsesc reglementările referitoare la colaborarea dintre Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Interne în domeniul educației privind formarea inițială și continuă a personalului în unități și instituții de învățământ și de formare continuă nonuniversitară din subordinea acestora și concretizată prin școlarizarea unor studenți, pentru nevoile ministerului, în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, începând cu anul universitar 2019–2020, respectiv modificarea în anul 2018 – prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 144/2018 – a prevederilor art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 606/2005 privind organizarea programelor de studii universitare în instituțiile militare de învățământ superior din subordinea Ministerului Apărării Naționale, în scopul implementării programelor de licență pentru formarea inițială a ofițerilor de arme de 4 ani – aceasta urmând a se concretiza începând cu anul universitar 2018–2019.

În sprijinul candidaților la învățământul militar liceal a fost elaborat, în colaborare cu un grup de specialiști din cadrul Ministerului Educației Naționale, „Ghidul candidatului pentru admiterea la colegiile naționale militare”, publicat la Editura Sigma, București, și pe site-urile dedicate.

În vederea valorificării bazinului de recrutare din zona Dobrogei, în anul 2018 a fost reînființat Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza” la Constanța.

În anul 2018, în domeniul formării și dezvoltării competențelor lingvistice accentul a fost pus pe creșterea eficienței programelor, prin:

monitorizarea implementării planului de formare continuă, adoptarea de măsuri pentru reducerea ratei de abandon a programelor și completarea cadrului normativ.

Începând cu anul 2018 Ministerul Apărării Naționale participă la unul dintre proiectele de strictă actualitate ale Uniunii Europene, având ca temă „Cadrul sectorial al calificărilor pentru profesia de ofițer”. În cadrul acestuia, a fost asumată conducerea unuia din subgrupuri, asigurând astfel consemnarea particularităților naționale în documentele elaborate, preluarea conceptelor valoroase și modelelor viabile, în vederea generării, la nivelul Ministerului Apărării Naționale, a programelor educationale dorite, adaptate nevoilor actuale și de perspectivă, pentru pregătirea ofițerilor din Armata României.

Una dintre direcțiile prioritare o reprezintă diversificarea ofertei de cursuri on-line de limba engleză, în cadrul căreia au fost finalizate trei noi cursuri din componența programelor de tip blended learning, pentru nivelurile familiarizare, preintermediar și intermediar.

Participarea la Conferința internațională anuală de la Lisabona, organizată de Biroul Internațional pentru Coordonare Lingvistică al NATO, în perioada 20–24 mai 2018, având ca temă utilizarea tehnologiei în procesul de instruire lingvistică, a constituit o oportunitate pentru specialiștii din minister de a prezenta realizările în domeniul învățării limbilor străine în sistem on-line.

Cu această ocazie a fost lansată invitația de participare la un grup de lucru internațional, coordonat de România, care să realizeze un curs on-line de limba engleză de nivel avansat. Proiectul se va derula în perioada 2019–2020, în colaborare cu specialiști în domeniul din Bulgaria.

În „Planul de pregătire în străinătate a personalului Ministerului Apărării Naționale în anul 2018” au fost planificate 231 de forme de pregătire în străinătate, cu 431 de locuri, ale căror costuri s-au ridicat la aproximativ 660.000 euro, în creștere cu 25% față de anul anterior.

Creșterea semnificativă a alocărilor bugetare în acest domeniu a permis reluarea participării la două instituții prestigioase: Colegiul Regal pentru Studii de Apărare din Marea Britanie și Colegiul de Apărare NATO din Roma.

Este important de menționat faptul că anul 2018 a fost ultimul în care partea americană a suportat integral cheltuielile pentru cursurile cuprinse în programul „International Military Education & Training/IMET”. Începând cu anul 2019, pentru cursurile cu durată mai mică de 6 luni România va prelua cheltuielile de cazare, hrănire și transport internațional.

Prin „Planul de pregătire a personalului armelor străine în instituții și unități de învățământ militar și de formare profesională continuă din Ministerul Apărării Naționale în anul 2018” și în baza prevederilor tratatelor de cooperare bilaterală, partenerilor externi le-au fost oferite cu 40% mai multe locuri decât în anul anterior în cadrul cursurilor organizate de instituțiile militare de învățământ din România.

Totodată, în cursul anului 2018, instituțiile militare de învățământ din România au pregătit 52 de persoane, în cadrul a 10 cursuri acreditate de Comandamentul aliat pentru transformare/ACT²³.

La nivelul instituțiilor de învățământ superior din cadrul Ministerului Apărării Naționale, în anul 2018 au fost gestionate acorduri de colaborare cu universități din 19 state – Franța, Germania, Spania, Marea Britanie, Portugalia, Italia, Olanda, Polonia, Cehia, Croația, Irlanda, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Letonia, Grecia, Ungaria, Slovacia și Turcia – pentru participarea la programele ERASMUS/ERASMUS+.

În cadrul acestora, 339 de studenți și 60 de cadre didactice din instituțiile militare de învățământ superior din România au efectuat mobilități de plasament în străinătate, în timp ce 98 de studenți și 32 de cadre didactice din statele cu care au fost încheiate acorduri bilaterale de cooperare au fost primiți în cadrul instituțiilor din Ministerul Apărării Naționale.

VI.4. Reprezentarea prin sport a Armatei României

Sportul militar a obținut rezultate de cel mai înalt nivel și în anul 2018, atât în cadrul competițiilor militare organizate pe plan național și internațional – campionate balcanice, europene, mondiale și jocuri olimpice –, cât și în cele organizate sub egida Consiliului Internațional al Sportului Militar (CISM).

²³ Allied Command Transformation.

În perioada analizată, Armata României a obținut, prin sportivii săi, următoarele rezultate în cadrul competițiilor sportive interne și internaționale:

- 25 de medalii la campionatele mondiale: 4 de aur, 9 de argint, 12 de bronz și 11 locuri IV–VI;
- 104 medalii la campionatele europene: 35 de aur, 33 de argint, 36 de bronz și 33 de locuri IV–VI;
- 5 medalii la jocurile INVICTUS: 2 de aur, 1 de argint și 2 de bronz și 9 locuri IV–VI;
- 1 medalie de aur la cupe mondiale;
- 2 medalii de argint la cupe europene și 3 locuri IV–VI;
- 48 de medalii la campionatele balcanice: 23 de aur, 15 de argint și 10 de bronz;
- 400 de titluri la campionatele naționale: 199 la seniori, 74 la tineret și 127 la juniori;
- 111 titluri la Cupa României: 60 la seniori, 12 la tineret și 39 la juniori.

Cele mai remarcabile performanțe în anul de referință au fost obținute la canotaj, în proba de dublu vâsle categorie ușoară, de sg. Beleagă Gianina – locul I la Campionatul Mondial de Seniori, desfășurat între 8 și 16 septembrie 2018, în Bulgaria, la Plovdiv, și de către Huc Ciprian – locul I în proba de patru rame la Campionatul European de Seniori, care a avut loc în perioada 3–5 august 2018, în Scoția, la Strathclyde.

În perioada 9–25 februarie 2018 sportivii Armatei României au participat, în premieră, la Jocurile Olimpice de Iarnă din Coreea de Sud, la PyeongChang, aliniind la start sportivi în probele de sanie și biatlon.

În cadrul acestei competiții, sg. maj. Strămăturaru Raluca a egalat cea mai bună performanță a României din toate timpurile la un concurs de acest gen, obținând un merituos loc VII în proba de sanie individual și locul X în proba de sanie ștafetă mixt, alături de un alt sportiv militar, frt. Valentin Crețu.

La Jocurile Olimpice de Tineret desfășurate la Buenos Aires, în Argentina, în perioada 6–18 octombrie 2018, Andreea Dragoman, reprezentanta Clubului Sportiv al Armatei „Steaua”, a obținut medalia de bronz în proba de simplu la tenis de masă.

La Campionatul Mondial de Scrimă Seniori din China, desfășurat la Wuxi între 19 și 27 iulie 2018, mr. Ana-Maria Popescu-Brânză a obținut medalia de argint în proba de spadă individual, aceeași sportivă obținând și locul II în clasamentul final al Cupei Mondiale a Federației Internaționale de Scrimă 2018.

Campionatele Europene de Caiac-Canoe Seniori, 8–10 iunie 2018, Belgrad, Serbia, ne-au adus încă 2 medalii, una de aur în proba de canoe dublu 500 m și una de argint în proba de canoe dublu 1.000 m, ambele obținute de către frt. Leonid Carp.

Luptele libere și sambo au întregit colecția de medalii, sportiva Andreea Beatrice Ana obținând medalia de bronz la categoria 53 kg, în cadrul Campionatelor Mondiale de Tineret, desfășurate în perioada 12–18 noiembrie 2018 la București, iar Lorena Podelenczki, medalia de argint la categoria 72 kg, în cadrul Campionatelor Mondiale de Seniori (București, 9–11 noiembrie 2018).

Așa cum ne-a obișnuit, tirul sportiv a continuat să obțină rezultate de prestigiu, sg. maj. Roxana Tudose obținând locul I în proba de pușcă-acr comprimat – echipe, la Campionatul European de Seniori, desfășurat între 16 și 26 februarie 2018 la Budapesta.

La sporturi de echipă se cuvin menționate și rezultatele de excepție ale echipei de polo masculin, care a câștigat titlul de campioană a României și Cupa României, ajungând pentru a doua oară consecutiv în grupele LEN Champions League.

În anul 2018 Clubul Sportiv al Armatei „Steaua” a mai obținut titlurile de vicecampioni la handbal masculin și la baschet și locul III la rugby, volei și hochei pe gheăță.

În cadrul competițiilor sportive internaționale organizate sub egida Consiliului Internațional al Sportului Militar, cele mai notabile performanțe obținute de militari români au fost:

- locul III în clasamentul pe națiuni la Concursul Internațional Militar de Alergare Montană din Serbia;

– locul III în clasamentul pe națiuni și locul II în clasamentul individual masculin la Concursul de Cros NATO RUN 2018 din Ungaria;

– două locuri I în clasamentul individual la Competiția Internațională de Alergare Aplicativ-Militară SURVIVAL RUN din Ungaria;

– locul I în clasamentul pe echipe feminin, locul II în clasamentul pe echipe masculin și locul II în clasamentul pe națiuni la proba de patrulă militară la Campionatul Internațional Militar de Schi al Trupelor Alpine Italiene (Ca. STA 2018).

În perioada 17–29 octombrie 2018, România a participat pentru a doua oară la competiția sportivă INVICTUS GAMES, desfășurată la Sydney, Australia, cu o echipă formată din militari răniți în teatrele de operații din Afganistan și Irak.

Rezultatele obținute la Sydney au fost pe măsura așteptărilor, fiind superioare celor de la Toronto din anul 2017, și s-au materializat în 5 medalii: o medalie de aur prin echipa de tir cu arcul compound, compusă din Ionuț Butoi, Dorin Petruț și Nicușor Pegulescu, o medalie de aur în proba de arc olimpic individual obținută de Eugen Pătru, una de argint în proba de arc olimpic echipe (în componență Eugen Pătru, Dănuț Nicola și Cătălin Pârvu) și 2 medalii de bronz, una în proba de arc compound individual, obținută de Dorin Petruț, și cealaltă la canotaj în sală, câștigată de Dumitru Paraschiva.

În 2018 la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost organizate și desfășurate 15 etape finale ale competițiilor aplicativ-militare și sportive prevăzute în calendarul sportiv, cu participarea loturilor sportive ale unităților de instrucție și instituțiilor militare de învățământ, fiind angrenați peste 2.000 de militari.

Anul 2018 a însemnat pentru sportul militar și demararea celui mai amplu proiect de dezvoltare a infrastructurii de pregătire sportivă, construcția noului stadion „Steaua” în Complexul sportiv Ghencea.

În a doua jumătate a lunii iulie 2018, în urma procesului de ofertare, a fost semnat de către Compania Națională de Investiții contractul cu asocierea de firme constructoare, valoarea contractului fiind de 210.067.331 lei fără TVA, cote și taxe.

La sfârșitul lunii august 2018, după o ceremonie emoționantă la care au fost prezente forțe și actuale glorie ale sportului românesc, s-au demarat oficial lucrările de demolare a vechiului stadion inaugurat în anul 1974, pe amplasamentul căruia se va clădi cel nou.

Noul stadion, al cărui termen de finalizare este anul 2020, va avea o clasificăție UEFA categoria 4 și va dispune de o capacitate de 30.500 de locuri, de un muzeu, săli de antrenament, spații de cazare, restaurante, spații de birouri, săli de curs și de conferințe, zone de recreere, urmând a găzdui competiții sportive și manifestări culturale.

VI.5. Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare

Activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare ale unităților specializate din Ministerul Apărării Naționale s-au desfășurat în anul 2018 conform cerințelor definite de sursele de finanțare accesate: Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Cercetării și Inovării, fonduri europene sau fonduri NATO.

Ministerul Apărării Naționale a finanțat Planul sectorial de cercetare-dezvoltare al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2018 (PSCD 2018), în baza căruia au fost realizate 174 de lucrări de cercetare-dezvoltare, pe baza cerințelor exprimate de către categoriile de forțe.

Pentru proiectele cuprinse în Planul sectorial de cercetare-dezvoltare al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2018 au fost alocate fonduri în quantum de 1.765.000 lei.

Beneficiarii finali ai lucrărilor de cercetare-dezvoltare au fost categoriile de forțe și structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, fiind realizate 16 prototipuri de cercetare, 12 modele experimentale și demonstrații tehnologice, 19 studii de concept, 25 de activități de testare-evaluare și alte proceduri specifice.

În anul 2018, unitățile de cercetare-dezvoltare din Ministerul Apărării Naționale au depus și au câștigat proiecte finanțate de Ministerul Cercetării și Inovării prin Planul național de cercetare, dezvoltare și inovare

2015–2020, astfel: centrele de cercetare-dezvoltare din cadrul Agenției de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare – 21 de proiecte, Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” – 21 de proiecte, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” – 2 proiecte, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino” – 10 proiecte.

În ceea ce privește accesarea fondurilor europene în acest domeniu, unitățile de cercetare-dezvoltare din Ministerul Apărării Naționale au participat în 2018, în consorții cu țări europene, la competiții de proiecte de cercetare-dezvoltare, după cum urmează: Universitatea Națională de Apărare „Carol I” cu 4 proiecte, Academia Tehnică Militară „Ferdinand I” cu 2 proiecte și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino” cu 2 proiecte.

Fondurile NATO alocate României în anul 2018 prin Programul de sprijin al NATO STO²⁴ au fost în quantum de 10.000 euro. Reprezentanții naționali au participat la 30 de activități organizate prin acest program, 20 dintre acestea desfășurându-se în străinătate și 10 în țară.

VI.6. Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă

În domeniul finanțării din fonduri europene structurale și de investiții, precum și din alte fonduri nerambursabile, în anul 2018, în Ministerul Apărării Naționale au fost derulate următoarele proiecte:

a) *Restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului Crucea comemorativă a eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul Eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman).*

Proiectul este finanțat prin Programul operațional regional 2014–2020, Axa priorităță 5, Prioritatea de investiții 5.1 – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural, iar valoarea acestuia este de peste 19.000.000 lei.

După semnarea la data de 7 mai 2018 a contractului pentru lucrări, echipa de implementare a proiectului s-a întâlnit cu antreprenorul în scopul stabilirii calendarului pentru predarea frontului de lucru, realizarea graficului de activități și organizarea de săntier. Ordinul de începere a lucrărilor a fost dat la data de 15 iunie 2018, iar contractul de servicii de asistență tehnică pentru dirigenția de săntier și supravegherea lucrărilor a fost semnat la data de 29 iunie 2018.

În anul 2018 au fost depuse la Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia 5 cereri de rambursare, în valoare de 6.300.000 lei.

Până la sfârșitul anului au fost executate lucrări la suprastructura metalică, în proporție de 35% din valoarea contractului de finanțare, și lucrări la subsolul tehnic și la rețelele exterioare electrice, inclusiv înlocuirea cablului de alimentare al monumentului pe o lungime de aproximativ 3 km.

b) *Reabilitarea termică a pavilionului 31 – Învățământ din cauzarma 329 Boboc prin Programul operațional regional 2014–2020 – Axa priorităță 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, prioritatea de investiții 3.1 – Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor; operațiunea B – clădiri publice.*

Proiectul, în valoare de peste 18.000.000 lei, a parcurs etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității și etapa tehnico-financiară, iar la data de 31 decembrie 2018 se afla în etapa de precontractare.

c) 1. *Reabilitarea termică a pavilioanelor D, D1, D2 și D5 din cauzarma 1369 Constanța;*

2. *Reabilitarea termică a pavilionului C4 din cauzarma 3416 Constanța;*

3. *Reabilitarea termică a pavilioanelor G, G1, G3 și G4 din cauzarma 540 Mangalia, prin Programul operațional regional 2014–2020 – Axa priorităță 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, prioritatea de investiții 3.1 – Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor; operațiunea B – clădiri publice – SUERD.*

În anul 2018 au fost elaborate și aprobată notele conceptuale și de introducere a obiectivelor de investiții (clădiri) în planul de investiții pentru anii 2018–2020, astfel încât acestea să fie finanțate din fonduri europene structurale și de investiții. De asemenea, au fost elaborate documentațiile necesare în vederea depunerii cererilor de finanțare. Cererile de finanțare aferente proiectelor au fost depuse electronic în aplicația MySMIS la data de 19 iulie 2018.

La sfârșitul anului 2018 proiectele se aflau în etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității. Valoarea proiectelor este de peste 77.000.000 lei.

d) *Restaurarea monumentului Cercul Militar Național prin Programul operațional regional 2014–2020, Axa priorităță 5, Prioritatea de investiții 5.1 – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural – proiecte nefinalizate.*

Pentru depunerea cererii de finanțare au fost inventariate lucrările efectuate și a fost creată baza de date a tuturor documentelor care au stat la baza achizițiilor și a contractelor încheiate pentru proiectare, execuție lucrări și consultanță (dirigenție de lucrări).

Cererea de finanțare aferentă proiectului a fost depusă electronic în aplicația MySMIS la 19 iulie 2018, iar, după parcurgerea etapelor de verificare a conformității administrative și a eligibilității, precum și a precontractării, la 28 decembrie 2018 a fost semnat contractul de finanțare.

La data de 28 decembrie 2018 a fost depusă la Agenția de Dezvoltare Regională București–Ilfov cererea de rambursare nr. 1, în valoare de aproximativ 6.000.000 lei.

VI.7. Activitatea de audit public intern și de administrare a patrimoniului ministerului

Activitatea de audit public intern desfășurată în anul 2018 în Ministerul Apărării Naționale a avut drept scop identificarea principalelor riscuri asociate funcționării sistemului militar, consilierea și sprijinirea conducerii structurilor centrale, a marilor unități și unităților militare pentru atingerea obiectivelor proprii, prin creșterea eficacității și eficienței operațiunilor patrimoniale, respectarea legislației și a reglementărilor interne privind administrarea patrimoniului și întărirea responsabilității manageriale.

Complexitatea și dinamica activităților desfășurate în Ministerul Apărării Naționale, volumul mare al resurselor angajate pentru realizarea lor, precum și riscurile asociate acestora au impus cu stringență cultivarea laturii preventive a auditului public intern.

În baza Planului de audit public intern al Ministerului Apărării Naționale pe anul 2018, structura de specialitate în domeniul auditului public intern din cadrul ministerului a efectuat 2.024 de misiuni, derulate într-un fond de timp de 17.354 de zile/om.

Evoluția din ultimii ani privind principalele tipuri de misiuni de audit public intern executate de structura de specialitate a ministerului demonstrează flexibilitate și adaptabilitate, în consens cu dinamica activităților și proceselor care au loc în întreaga societate românească și în instituția militară.

În urma activității desfășurate de către structurile de audit au fost formulate propunerile de îmbunătățire pentru sisteme sau procese importante din cadrul Ministerului Apărării Naționale, precum: modul de administrare a patrimoniului aflat în administrarea unităților militare, aplicarea prevederilor legale în derularea unor lucrări de investiții, sistemul educațional, sistemul medical, activitatea caselor de ajutor reciproc înființate pe lângă unitățile militare, preventirea/sistarea efectuării unor cheltuieli neeconomicoase, dezvoltarea sistemelor de control intern managerial din unități prin valorificarea potențialului preventiv al acestora, consilierea conducerii din unități în vederea perfecționării managementului riscurilor, monitorizarea performanțelor și îndeplinirii obiectivelor propuse, administrarea cu eficiență maximă a fondurilor bănești alocate, a veniturilor realizate și a cheltuielilor efectuate, în concordanță cu normele legale în vigoare și cu obiectivele structurilor auditate.

Actele normative specifice emise în anul 2018 în minister, care au avut ca obiect de reglementare normele metodologice privind salarizarea

²⁴ NATO Science & Technology Organization.

personalului militar și civil, normativele de cheltuieli privind organizarea acțiunilor de protocol în Ministerul Apărării Naționale, normele privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu în Ministerul Apărării Naționale, precum și desemnarea ordonatorilor de credite au avut ca scop întărirea disciplinei financiare și optimizarea managementului financiar-contabil, creând astfel premisele unei gestiuni financiare/patrimoniale optime și întărand rolul controlului financiar preventiv propriu ca instrument de management.

La sfârșitul anului 2018 Ministerul Apărării Naționale avea în evidență și administrare 1.184 de cazărmi, aflate în zona de responsabilitate a 5 centre de domenii și infrastructuri, fiind înscrise în cartea funciară un număr de 1.134 de imobile, respectiv 96% din totalul cazărmilor; dintre acestea, 115 cazărmi sunt afectate parțial sau integral de litigiu imobiliar și nu pot fi înscrise integral în cartea funciară decât după soluționarea litigiilor în instanțele judecătorești.

În anul 2018 au fost adoptate 51 de hotărâri ale Guvernului privind schimbarea regimului juridic al unor imobile din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Apărării Naționale. În baza a 9 hotărâri adoptate de Guvern a fost aprobată scoaterea din funcțiune a 423 de construcții și amenajări din 89 de cazărmi, în vederea demolării.

În anul de referință, Ministerul Apărării Naționale a continuat programul de achiziționare de locuințe în principalele garnizoane ale țării, pentru a fi repartizate personalului ministerului care nu beneficiază de spații locative și pentru care ministerul asigură compensații lunare pentru plata chirici. Până la finalul anului 2018 au fost achiziționate 102 locuințe în 9 garnizoane: București, Timișoara, Târgu Mureș, Galați, Buzău, Brăila, Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe și Câmpulung Moldovenesc.

Programul de achiziționare a locuințelor va fi continuat și în anul 2019 conform bugetului aprobat, cu o programare eșalonată, în funcție de oferta existentă pe piața imobiliară.

În anul 2018 au fost aprobată 38 de solicitări de închiriere. La nivelul anului 2018 au fost închiriate 110 cazărmi, reprezentând 18.097 mp suprafață construită și 4.487 de hectare de teren.

Măsurile de eficientizare a administrației patrimoniului imobiliar al Ministerului Apărării Naționale dispuse în anul 2018 au vizat transferul condiționat al unor cazărmi dezafectate din patrimoniul Ministerului Apărării Naționale, către autorități publice locale, închirierea spațiilor rămase disponibile (terenuri agricole, terenuri situate în intravilan, pășuni și clădiri) către terți, pentru desfășurarea unor activități, suportarea parțială a contravalorii cazării personalului militar în activitate, precum și a cadrelor militare în rezervă pensionare în căminele militare situate în zonele turistice, apărarea patrimoniului instituției în fața instanțelor de judecătă în peste 160 de cauze – în calitate de reclamant/părăt pentru Ministerul Apărării Naționale, ca administrator al domeniului public al statului.

Activitățile de reconversie a cazărmilor disponibile ca urmare a procesului de restructurare/reorganizare a armatei, precum și a nevoilor ministerului au vizat continuarea parteneriatelor cu autoritățile administrației publice locale și cu Agenția Națională pentru Locuințe, în vederea construirii de locuințe pentru personalul propriu, precum și transferul unor imobile sau al unor părți din acestea către instituții publice, pentru nevoi de interes național sau local, cu condiționări ale Ministerului Apărării Naționale, unde a fost cazul.

În ceea ce privește închirierea și concesionarea unor cazărmi, s-au avut în vedere, pe de o parte, solicitările persoanelor fizice sau juridice interesate, satisfacerea unor nevoi ale comunităților locale, iar, pe de altă parte, obținerea de către Ministerul Apărării Naționale de venituri proprii, precum și degrevarea bugetului ministerului de cheltuieli legate de conservare, pază, utilități și menenanță a cazărmilor.

Pentru dezvoltarea și modernizarea patrimoniului imobiliar al Ministerului Apărării Naționale, în anul 2018 au fost utilizate fonduri în valoare de 266.220.000 lei.

În anul 2018 au fost în execuție 222 de proiecte imobiliare, din care 36 de obiective de investiții au fost finalizate și recepționate. De asemenea, au fost efectuate 36 de receptii la terminarea lucrărilor și 33 de receptii finale, după expirarea perioadei de garanție.

Pentru îndeplinirea responsabilităților României în calitate de țară-gazdă pentru proiectele din cadrul Programului NATO de investiții în securitate (NSIP), până la această dată, Ministerul Apărării Naționale a implementat 14 proiecte finanțate prin Programul NSIP.

Din perspectiva protejării patrimoniului armatei, activități importante au fost efectuate la solicitarea Direcției Naționale Anticorupție, Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale, în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, precum și a unor parchete militare teritoriale, în scopul lămuririi anumitor aspecte ale unor dosare penale, având ca obiect verificarea legalității modului de atribuire și derulare a unor contracte de achiziții publice, verificarea legalității efectuării misiunilor de transport aerian, incadrate sau nu în categoria zborurilor speciale, verificarea legalității înecdării în condiții de muncă a unor cadre militare care au destășurat activități de instrucție alpină.

Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de cercetare administrativă s-au referit la:

- efectuarea de cheltuieli nelegale, neeconomicoase sau eronate de mijloace bănești, prin angajarea, lichidarea, ordonațarea și plata unor cheltuieli pentru care nu au fost prezentate documente care să ateste efectuarea serviciilor medicale în cantitățile înscrise în contractele de prestări servicii;

- realizarea de achiziții directe fără respectarea prevederilor legale, pe baza unei consultări formale a pieței și fără a utiliza catalogul electronic;

- plata unor drepturi bănești necuvenite reprezentând premii acordate în cadrul etapelor competițiilor sportive interne de nivel național pentru persoane având calitatea de antrenori, specialiști și personal tehnic, precum și indemnizații sportive de sezon acordate sportivilor și antrenorilor;

- diminuarea patrimoniului Ministerului Apărării Naționale prin nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare, constând în transferul către o persoană juridică de drept privat al unor drepturi, cu titlu gratuit, precum și al activității de management și marketing a unei secții sportive;

- acordarea, fără temei legal, a unor majorări salariale personalului militar didactic care a optat pentru stabilirea drepturilor potrivit prevederilor din familia ocupațională „Învățământ” din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare etc.

Totalul prejudiciilor cercetate administrativ în anul 2018 este de aproximativ 5.900.000 lei, iar cercetările administrative au fost finalizate astfel: în două cazuri dosarul de cercetare administrativă a fost transmis parchetului competent, având în vedere posibilul caracter infracțional al faptelor constatațe; în două cazuri a fost emis titlu executoriu, în vederea recuperării pagubei de la persoanele responsabile de producerea acestora; într-un caz paguba a fost recuperată pe timpul efectuării cercetărilor administrative; într-un caz paguba reprezentând drepturi bănești necuvenite de natură salarială a fost exonerată de la plată, în conformitate cu prevederile legale, iar într-un caz nu s-a putut stabili răspunderea materială, întrucât nu au fost îndeplinite în totalitate condițiile legale aplicabile.

VI.8. Prevenirea și investigarea corupției și fraudelor

Măsurile adoptate de Ministerul Apărării Naționale pentru prevenirea și combaterea corupției corespund recomandărilor și prevederilor convențiilor Consiliului European privind corupția și convențiilor incidente ale Națiunilor Unite și s-au înscris în contextul celor luate la nivel național, corupția fiind considerată vulnerabilitate la adresa securității naționale, așa cum rezultă din Strategia națională de apărare a țării 2015–2019.

În acest cadru, structura ministerului cu atribuții în acest domeniu – Direcția de prevenire și investigare a corupției și fraudelor – a asigurat managementul activităților de prevenire, identificare și investigare a corupției și a fraudelor, contribuind la crearea și menținerea unei culturi a integrității în cadrul instituției.

În anul 2018 au continuat activitățile specifice implementării Strategiei naționale anticorupție 2016–2020, structura specializată a ministerului coordonând activitățile specifice și asigurând, totodată, la cerere, asistență și îndrumare metodologică pentru alte structuri ale Ministerului Apărării Naționale.

De asemenea, a fost asigurată legătura cu secretariatul tehnic al Strategiei naționale anticorupție din Ministerul Justiției, iar Ministerul Apărării

Naționale a fost reprezentat în cadrul reuniunilor platformei de cooperare a administrației publice centrale, parte a mecanismului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție 2016–2020.

Totodată, în strânsă legătură cu implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016–2020, în anul 2018 au continuat acțiunile privind implementarea angajamentelor ce decurg din aderarea României la Parteneriatul pentru o guvernare deschisă (*Open Government Partnership*), în conformitate cu Planul național de acțiune 2016–2018, aprobat prin memorandum de Guvernul României în luna august 2016.

În perioada analizată, structura specializată a ministerului a executat 142 de activități specifice.

Principalele aspecte documentate în cadrul activităților de investigare efectuate s-au referit la verificarea legalității procedurilor de achiziție publică și a modului de derulare a contractelor încheiate, verificarea modului de gestionare și administrare a patrimoniului, verificarea managementului resurselor umane, verificarea modului în care s-au derulat procedurile de angajare a personalului civil și militar, verificarea modului de acordare a compensației lunare pentru chirie cadrelor militare în activitate, verificarea procedurilor următe în scopul chemării în activitate în corpul ofițerilor a unor maștri militari și subofițeri din structurile ministerului să.

De asemenea, în anul 2018 au continuat demersurile din anii precedenți care au vizat introducerea unor teme din domeniul prevenirii și investigării corupției și fraudelor în cadrul pregătirii de specialitate a studenților și cursanților programelor de studii universitare și postuniversitare organizate de instituțiile militare de învățământ superior.

Pe parcursul anului 2018 au fost desfășurate astfel de activități cu 18 grupe de cursanți din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, inclusiv cursanți a două serii de la Colegiul Național de Apărare, precum și cu 35 de grupe de studenți din cadrul Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, experiența acumulată până în prezent reconfirmând necesitatea și importanța activității de prevenire în consolidarea culturii de integritate în rândul personalului Ministerului Apărării Naționale încă din etapa de formare a viitorilor lideri militari.

VI.9. Activitatea de informare și relații publice

Activitatea de informare și relații publice s-a axat pe prezentarea principalelor informații, cifre și concluzii relevante pentru dimensiunile, multitudinea, anvergura și importanța activităților desfășurate în Ministerul Apărării Naționale.

Tematica asociată domeniului militar s-a aflat constant în atenția mass-mediei în 2018 și a beneficiat de o reflectare preponderent echilibrată și pozitivă pe agenda mijloacelor de comunicare în masă, fiind înregistrate 22.246 de referiri/materiale de presă cu privire la activitatea Ministerului Apărării Naționale, numărul mediu al materialelor de presă despre activitățile instituției fiind de peste 1.700/lună.

Vârful de mediatizare lunară a fost atins în luna octombrie 2018, cu 2.466 de referiri, preponderent pe subiecte legate de ceremoniile dedicate Zilei Armatei României, vizita la Baza Aeriană „Mihail Kogălniceanu” a șefului Forțelor Aeriene Regale Canadiene, participarea echipei României la INVICTUS GAMES de la Sydney și participarea unor entități din minister la exercițiile organizate de Ministerul Afacerilor Interne – SEISM 2018 și MODEX 2018.

Principalele teme care au suscitat interesul mass-mediei în 2018 au fost: agenda NATO – 12%, ceremoniile și evenimentele militare – 12%, promovarea profesiei militare – 10%, programele de înzestrare – 8%, activitatea curentă a instituției militare – 7%, exerciții militare – 5%, incidente și accidente în care a fost implicat personalul armatei – 5%, misiunile externe ale militarilor români – 4%, întâlnirile și vizite ale oficialităților din minister – 4%, manifestări dedicate Centenarului Marii Uniri – 4% și sărbătorirea zilei naționale – 4%.

Cercetările sociologice efectuate pentru a evalua perceptia publică asupra instituțiilor din România au confirmat faptul că și în anul 2018 Armata României s-a menținut în topul instituțiilor publice în care cetățenii români au multă și foarte multă încredere. Rezultatele sondajelor de opinie atestă că Armata României s-a menținut pe primele două locuri în topul încrederii

populației în instituțiile fundamentale ale statului, sondajul Institutului CURS din luna decembrie 2018 relevând faptul că 77% dintre cetățenii români au mare și foarte mare încredere în Armată.

Informarea mass-mediei naționale și internaționale cu privire la temele de interes pentru opinia publică referitoare la activitatea Ministerului Apărării Naționale și a conducerii instituției militare – ministrul apărării naționale, secretari de stat și șeful Statului Major al Apărării – s-a realizat prin elaborarea și transmiterea către jurnaliști și publicarea pe site-ul central al Ministerului Apărării Naționale a 386 de comunicate și informații de presă, iar reflectarea în spațiul public a principalelor activități ale instituției militare s-a realizat și prin postarea a 186 de evenimente multimedia pe site-ul central al ministerului.

Privind informațiile de interes public, în anul 2018 au fost soluționate 248 de solicitări primite de la persoane fizice și juridice, în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, a fost înregistrată o reclamație administrativă soluționată conform prevederilor legale.

În ceea ce privește comunicarea în mediul online, în anul 2018, echipa social media din MApN a continuat interacțiunea cu publicul pe rețelele de socializare Facebook, Instagram, Twitter și YouTube.

În anul 2018 pagina Facebook a Ministerului Apărării Naționale a cunoscut o creștere semnificativă a numărului de abonați, cu 60.809 față de anul 2017, depășind 400.000 de aprecieri, iar canalul de YouTube al ministerului a înregistrat cea mai mare creștere de la data realizării, numărul de abonați dublându-se față de anul anterior, la sfârșitul anului fiind înregistrati 9.292 de abonați.

De asemenea, blogul instituțional, www.armataromâniei.ro, s-a menținut și în 2018 în topul celor mai accesate site-uri instituționale, situându-se pe locul 3, după paginile Ministerului Afacerilor Externe și ale Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă.

Site-ul central al Ministerului Apărării Naționale a înregistrat 314.421 de vizitatori unici, cu 2.716.580 de pagini accesate pe varianta desktop și 116.574 vizitatori unici, cu aproximativ 314.000 de pagini accesate pe varianta de mobil.

În anul de referință, specialiștii ministerului au actualizat portalul multimedia ARMED cu 204 filme, ce au drept scop îmbunătățirea percepției asupra instituției militare în societatea civilă.

De asemenea, a fost realizat și dezvoltat în anul 2018 site-ul www.centenar.mapn.ro, dedicat promovării activităților instituției militare în contextul manifestărilor dedicate Centenarului Primului Război Mondial și Centenarului Marii Uniri.

În cadrul proiectelor de promovare a imaginii Armatei României și a profesiei militare în anul 2018 a continuat organizarea cu succes a unor proiecte emblematici, precum „Tabăra de vară pentru cercetași”, „Școala de vară a Ministerului Apărării Naționale”, „AeroNautic Show Lacul Morii 2018” sau „Cursul pentru jurnaliști care transmît din zone de conflict”, „Ziua Armatei României în școli” și „Armata – o școală altfel”, „Cadet pentru o zi” – evenimente speciale organizate în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale.

În cadrul activităților de comunicare internă și publicații electronice au fost concepute și editate în limba engleză revista „Romanian Defence” – ediția 2018, 11 numere ale buletinului de informare în limba engleză „Romanian Military Newsletter”, accesibil pe site-ul central al ministerului și distribuit prin rețea internet abonaților, precum și alte materiale de prezentare și promovare a Ministerului Apărării Naționale.

În sferă activităților de diplomație publică, Ministerul Apărării Naționale a participat la planificarea, organizarea și desfășurarea unor conferințe, simpozioane, mese rotunde sau evenimente de lansare, dintre care s-au distins conferința „Hybrid Warfare in the Black Sea: Romania, Europe and NATO Collective Responses”, organizată în colaborare cu The German Marshall Fund of the United States, și campania NATO de informare publică „WeAreNATO”, în cadrul căreia au fost planificate și organizate 14 conferințe în zece localități din țară, în colaborare cu Ministerul Educației Naționale, Ministerul Afacerilor Externe și ONG-uri de pe teritoriul României.

VI.10. Soluționarea petițiilor și primirea în audiență la ministrul apărării naționale

Activitatea de soluționare a petițiilor și a cererilor de primire în audiență a fost organizată și s-a desfășurat în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și în baza actelor normative specifice care reglementează activitatea la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

În evidență structurile de specialitate din cadrul Ministerului Apărării Naționale au fost înregistrate 377.025 de petiții, cu 17,05% mai multe decât în anul precedent. Pentru 120 de petiții au devenit incidente prevederile art. 6¹ din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002, cu modificările și completările ulterioare, acestea fiind redirecționate în vederea soluționării de către autoritățile publice cu responsabilități în domeniu.

Cerurile, reclamațiile, sesizările și propunerile semnalate s-au referit la aspecte precum: eliminarea discriminărilor existente în actele normative emise de Ministerul Apărării Naționale privind criteriile specifice de evoluție în carieră a personalului în activitate din corpul subofițerilor și maștrilor militari în detrimentul celor recruatați din rândul rezerviștilor și personalului civil; aprobarea reexaminării probelor sportive pentru trecerea în corpul ofițerilor și încadrarea funcțiilor militare de psiholog; clarificarea situației privind acordarea gradului militar în urma admiterii la cursurile de formare a ofițerilor în activitate pe filiera indirectă și la selecțiile pentru chemare/rechemare în rândul cadrelor active ale armatei; prezentarea unor nereguli în organizarea și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor în misiunile din teatrele de operații, pentru ocuparea unor funcții de expert național, în regim non-quota, precum și pentru funcțiile de execuție vacantate conform memorandumului; clarificarea situației privind respectarea procedurii de acordare a concediului fără plată; prezentarea unor propunerile în domeniul înzestrării cu armament, tehnică și echipamente militare; clarificarea situației privind acordarea de asistență medicală, decontarea medicamentelor și a analizelor de specialitate cadrelor militare în activitate, în rezervă și în retragere; amenajarea locurilor de veci din afara granițelor României pentru eroii căzuți la datorie în cele două războaie mondiale.

Alte aspecte semnalate spre soluționare au vizat: acordarea drepturilor cuvenite conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmășilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare; nemulțumiri privind diferențele dintre quantumul pensiilor militare în urma procesului de recalculare, actualizare și indexare; acordarea ajutorului financiar cuvenit la trecerea în rezervă; modul de soluționare a contestațiilor deciziilor de pensie; eliminarea diferențelor existente între pensiile militare generate de cadrul legislativ în vigoare; eliberarea de adeverințe privind quantumul veniturilor realizate în Ministerul Apărării Naționale sau atestarea condițiilor de muncă; valorificarea adeverințelor cu veniturile realizate după trecerea în rezervă sau pentru perioada detașării în afara instituțiilor de apărare națională, ordine publică și securitate națională; actualizarea cadrului legislativ privind salarizarea personalului militar; problemele salariale ale funcționarilor publici din Ministerul Apărării Naționale etc.

Ministrului apărării naționale i-a fost solicitată primirea în audiență de către 342 de persoane. În acest sens au fost organizate 12 audiente, la care au fost planificate 128 de petiționari. Au fost primite în audiență 109 persoane, iar 19 persoane nu s-au prezentat, invocând diverse motive. Ca urmare a rezolvării favorabile a solicitărilor, pentru 214 petiționari s-a considerat că primirea în audiență nu se mai justifică.

În urma discuțiilor purtate în cadrul audiențelor, ministrul apărării naționale sau persoana desemnată să-l reprezinte la activitate a adus la cunoștință petiționarilor deciziile luate privind rezolvarea solicitărilor, iar, în situația în care a fost necesară efectuarea unor controale, anhänge, analize sau cercetări în teren, rezultatul a fost comunicat ulterior, în scris, petiționarilor.

VII. ACTIVITĂȚI DEDICATE ANIVERSĂRII CENTENARULUI MARII UNIRI

În anul 2018, în contextul aniversării Centenarului Marii Uniri au fost planificate, organizate și executate de către structurile Ministerului Apărării Naționale 386 de activități, reprezentând 208 ceremonii militare, 120 de activități culturale, 24 de dezveliri/reinaugurări de monumente, 8 acțiuni externe și 26 de alte manifestări.

Activitățile dedicate aniversării Centenarului Marii Uniri s-au desfășurat pe parcursul întregului an 2018, începând cu luna ianuarie, acestea culminând în luna decembrie cu 78 de manifestări specifice.

Parada militară națională desfășurată la București la 1 decembrie 2018 a fost cel mai important moment dedicat Centenarului Marii Uniri, Ministerul Apărării Naționale gestionând participarea a peste 4.000 de militari, 50 de aeronave, 150 de mijloace tehnice și aproximativ 600 de militari din 20 de țări invitate, precum și a celorlalte structuri din sistemul național de securitate.

Tot la 1 decembrie 2018, în garnizoana Alba Iulia, orașul Marii Uniri, a fost organizată o amplă ceremonie militară, la care au participat peste 1.600 de militari și specialiști din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Administrației Naționale a Penitenciarelor, deservind 150 de mijloace tehnice și 23 de aeronave militare.

În contextul acțiunilor și manifestărilor dedicate comemorării eroilor căzuți în Primul Război Mondial, aniversării Centenarului Marii Uniri și a 90 de ani de la inaugurarea Crucii Eroilor Neamului de pe Vârful Caraiman, în perioada 14–16 septembrie 2018 s-a desfășurat în orașul Bușteni sesiunea științifică „Crucea Eroilor Neamului de pe Vârful Caraiman – simbol pentru Centenarul Războiului Reîntregirii României”. Activitatea, singura de această natură în cadrul Ministerului Apărării Naționale, a fost organizată de Secretariatul general, fiind aprobată de Comitetul Internministerial pentru Centenar, în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 5/2017 privind stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale cu privire la Centenarul României, cu modificările și completările ulterioare.

Depășind caracteristicile unei sesiuni științifice, în cadrul manifestărilor au fost desfășurate ceremoniale militare și religioase la Monumentul Eroilor de pe Vârful Caraiman, precum și în orașul Bușteni, expoziție de armament și tehnică militară, exerciții demonstrative, expoziții realizate de Muzeul Militar Național „Ferdinand I”, Studioul de Arte Plastice al Armatei și Editura Stefadina, spectacol al muzicăi de fanfară de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, demonstrație de reconstituire istorico-militară organizată de Asociația Tradiția Militară, spectacol susținut de formații artistice ale cercurilor militare din Curtea de Argeș și Câmpulung Muscel, ale elevilor Colegiului Național Militar „Dimitrie Cantemir”, Breaza, ale grupurilor cultural-artistice din orașul Bușteni, precum și ale grupurilor din comunitățile istorice românești din jurul granițelor.

La sesiunea științifică au fost susținute prelegeri istorice de o însemnatate deosebită de către personalități din țară și din străinătate și a fost lansat albumul monografic „Crucea – slăvitul semn de biruință în Războiul de Întregire a României: 100 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri”, închinat eroilor neamului căzuți în Războiul de Întregire a României.

Inițiativei Ministerului Apărării Naționale i-s-au alăturat Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Casa Regală a României, Primăria Orașului Bușteni, Centrul de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor Jandarmi Montani Sinaia din cadrul Jandarmeriei Române și Centrul de Pregătire pentru Personalul din Industrie Bușteni din cadrul Ministerului Economiei.

Pe parcursul celor trei zile de manifestări au participat, alături de elevi ai colegiilor naționale militare, reprezentanți ai comunităților românești din Ismail, Cernăuți, Basarabia, Valea Timocului, reprezentanți ai asociațiilor NeamUnit și Geopolitică, Geoconomie și Geocultură, Fundația GRIT și personalități din domeniul istoriei, din țară și din străinătate.

Manifestările de la Monumentul Eroilor de pe Vârful Caraiman au fost transmise în direct la posturile de televiziune, iar secțiuni din cadrul sesiunii

științifice au fost prezentate în presă internă și internațională, având un impact pozitiv pentru imaginea Ministerului Apărării Naționale.

Un alt eveniment semnificativ l-a constituit seria de activități desfășurate în perioada 14–18 mai 2018 în garnizoana Buzău: ceremonia militară și religioasă de depuneri de coroane, jerbe și buchete de flori, slujba de resfințire a Bisericii Eroilor Diviziei 5 Infanterie, comemorarea eroilor din Primul Război Mondial și defilarea cu participare internațională.

La eveniment au participat reprezentanți ai Administrației Prezidențiale a României, ai Senatului României, Camerei Deputaților, Guvernului României, oficialități locale civile, reprezentanți ai instituțiilor publice, militari activi, în rezervă și în retragere, veterani de război, mass-media centrală și locală, cetățeni ai municipiului Buzău, precum și militari din Austria, Bulgaria, Germania, Italia, Marea Britanie, Moldova și Turcia.

În același context, la data de 6 octombrie 2018 a avut loc în Piața Mare a Sibiului reconstituirea vizitei generalului Henri Mathias Berthelot la Sibiu. Activitatea, la care au participat 250 de studenți militari și cadre militare ale Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”, s-a desfășurat în parteneriat cu Primăria Municipiului Sibiu și în cooperare cu Compania Continental România.

Pînă la proiectele importante cu o vizibilitate deosebită trebuie amintite și „Comemorarea luptelor duse de Detașamentul Păuliș în septembrie 1944 pentru apărarea defileului Mureșului”, realizat în perioada 15–16 septembrie 2018 pe raza localităților Păuliș, Radna și Arad, ascensiunea montană „Asaltul vânătorilor de munte – 100 de vîrfuri, un singur Centenar”, inaugurarea filialei din Iași a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I” în data de 10 noiembrie 2018.

Parașutarea drapelului „România 100”, marșul Infanteriei, prezenterile de tehnică, armament și echipamente militare, exercițiile demonstrative, survolul celulelor de aviație deasupra localității Prundu Bârgăului, în data de 28 mai 2018, sunt alte activități desfășurate în anul 2018 care au întregit ansamblul manifestărilor dedicate Primului Război Mondial și Centenarului Marii Uniri.

Totodată, Ministerul Apărării Naționale a cofinanțat proiectele de amenajare a Complexului Comemorativ al Eroilor Neamului în incinta unei unități militare din Brăila, inaugurat în data de 12 noiembrie 2018, și de restaurare a Cimitirului Eroilor Români căzuți în Primul Război Mondial din Cimitirul Bolovani, municipiul Ploiești, și a contribuit la restaurarea Osuarului Eroilor Români din Primul Război Mondial de la Dihiam, județul Prahova, reinaugurat în data de 25 mai 2018.

În același context al aniversării Centenarului Marii Uniri, cu prilejul Zilei Eroilor – 17 mai 2018, la 20 de morminte și monumente ale eroilor români din Primul Război Mondial, amplasate în 20 de locații din țară, s-au rostit solemne numele a 5.000 de eroi români de către structuri ale Ministerului Apărării Naționale.

În seria proiectelor aniversare dedicate Centenarului Marii Uniri, recunoscând importanța protecției mediului ca dimensiune a securității naționale, Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Mediului au organizat, în data de 6 decembrie 2018, în cadrul proiectului „Centrul de Excelență pentru Protecția Mediului”, simpozionul internațional „Conservarea biodiversității în spațiul carpato-danubiano-pontic – un secol de la Mareea Unire” la Cercul Militar Național.

Cu această ocazie a fost prezentată macheta tridimensională a Centrului de Excelență pentru Protecția Mediului, modul de organizare a acestuia și a obiectivelor pe care le are în vedere după operaționalizare, dar și broșura „Armata și natura – un secol de Unire”, care conține imagini, date și informații într-o retrospectivă a deceniilor Centenarului – mărturie a angajamentelor luate de contemporani pentru viitor și a modului în care armata și natura au evoluat pe parcursul unui secol.

În cadrul activității a fost sigilată capsula timpului „Centenar Mare Unire”, care va fi depozitată în clădirea Centrului de Excelență pentru Protecția Mediului până la deschiderea acesteia de către urmași noștri, la aniversarea bicentenarului Marii Uniri, la 1 decembrie 2118.

Realizarea unui astfel de proiect a făcut posibilă transmiterea, peste generații, a unor obiecte, imagini și documente relevante despre activitățile

desfășurate în anul Centenarului, atât în ceea ce privește protecția mediului, cât și Armata României.

În contextul centenarului luptelor Marei Război, a fost concepută și tipărită expoziția „Armata Română în Marele Război”, aceasta fiind vernisată cu prilejul a trei evenimente: Ziua eroilor, în data de 17 mai 2018, la Memorialul Eroilor Neamului, Noaptea Muzeelor, în data de 19 mai 2018, la Memorialul Eroilor Neamului, și spectacolul „O istorie mică a României Mari”, în data de 24 mai 2018, în aula Ministerului Apărării Naționale, precum și expoziția „România Mare reflectată în reprezentări cartografice”, organizată în perioada 23 octombrie – 2 noiembrie 2018, în colaborare cu Biblioteca Academiei Române.

În cursul anului 2018 a fost publicat albumul „Mormintele Marei Război”, conținând fotografii și descrieri a peste 250 de mausolee, cimitire de onoare și osuare în care sunt centralizate osemintele morților de război români și străini din Primul Război Mondial, și volumul „Eroii Marei Război”, cuprinzând numele a 5.000 de eroi români înhumăți pe teritoriul României și în străinătate, ce au fost identificate din surse arhivistice.

A fost elaborat albumul aniversar dedicat Centenarului Marii Uniri „100 de ani de viață, 100 de ani de istorie”, care a surprins povestile de război și de viață ale unor veterani de război cu vîrstă de 100 de ani și mai mult. Astfel, Ministerul Apărării Naționale a dorit să celebreze faptele de viață ale celor care au luptat în cel de-al Doilea Război Mondial și să-și exprime respectul și prețuirea ce se curvin veteranilor de război.

În colaborare cu Primăria Generală a Municipiului București și diferite posturi de televiziune și radio au fost întreprinse activități pentru identificarea și asigurarea prezenței a 15 veterani de război care au aniversat 100 de ani în anul 2018 la diferite evenimente și interviuri dedicate Centenarului Marii Uniri.

Pentru a-i aduce în atenția societății civile pe veteranii de război a fost organizat crosul dedicat acestora, denumit „VeteRUN – CENTENAR” – ediția a III-a, 2018, activitate sportivă cu caracter cultural și educativ, o mișcare populară prin care societatea civilă, alături de militarii Armatei României, și-au arătat respectul și prețuirea față de faptele eroice ale ostașilor noștri. La eveniment au participat un număr de aproximativ 3.800 de concurenți.

Cu prilejul sărbătoririi Zilei veteranilor de război au fost organizate două întâlniri tematice la instituții de învățământ preuniversitar și o vizită la Muzeul Militar Național „Ferdinand I”, sub sloganul „Veteranii de război povestesc, copiii ascultă și întrebă”.

În contextul aniversării centenarului Primului Război Mondial în anul 2018, au fost organizate și desfășurate pe plan extern proiecte de construcție și amenajare a unor cimitire și opere comemorative de război dedicate eroilor români, precum și activități de comemorare a militarilor români căzuți și înhumăți pe teritoriul altor state. Totodată, în strânsă colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, s-au purtat negocieri privind proiectele de acord interguvernamental în domeniul mormintelor și operelor comemorative de război cu Polonia, Franța și Bulgaria.

În acest context, în anul 2018 s-a derulat proiectul de construcție a Monumentului Eroilor Români din Cimitirul Auf der Hochheimer Höhe din orașul Worms, Germania, ceremonia de inaugurare a operei comemorative de război românești de la Worms desfășurându-se în data de 9 octombrie 2018.

Tot pe teritoriul Germaniei, în anul 2018 au fost finanțate lucrările de amplasare a unui catarg pentru arborarea drapelului românesc în cadrul Parcelei Eroilor Români din Mannheim și au fost întreprinse demersuri pentru demararea proiectului de construcție a Monumentului Dedicat Militarilor Români din Primul Război Mondial din Bolzano, Italia, precum și a proiectului de restaurare a Parcelei Eroilor Români din Primul Război Mondial din Lambinowice, Polonia.

În data de 11 noiembrie 2018 s-a desfășurat ceremonia militară și religioasă de la Cimitirul Eroilor Români din Primul Război Mondial de la Dieuze, regiunea Lorena, Franța, având ca scop cinstirea eroilor români căzuți în luptă și în prizonierat în timpul primei conflagrații mondiale și înhumăți în străinătate.

În cadrul unei ceremonii comemorative organizate cu prilejul Zilei Armatei României – 25 octombrie 2018, în Federația Rusă au fost reînhumate osemintele a 633 de militari români în Cimitirul de Onoare Românesc de la Rossoška, regiunea Volgograd (fostă Stalingrad), s-au realizat 10 însemne comemorative în memoria eroilor români căzuți în prizonierat pe teritoriul Federației Ruse, iar în data de 26 noiembrie 2018 s-a inaugurat Cimitirul de Onoare Românesc de la Apșeronsk – ținutul Krasnodar, în cadrul acestuia fiind înhumate osemintele a 88 de militari români căzuți în luptă din zona Caucazului.

Evenimentele desfășurate sub egida Centenarului Marii Uniri, atât cele de pe plan intern, cât și cele externe, au avut un grad ridicat de vizibilitate, cu expunere în mass-media centrală și locală și pe rețele de socializare, contribuind la întărirea relațiilor dintre comunitățile locale și instituția Armatei României, promovarea, conservarea, protejarea, transmiterea și punerea în valoare a simbolurilor naționale ale României, precum și creșterea prestigiului instituției militare.

VIII. OBIECTIVELE GENERALE ALE MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE ÎN ANUL 2019

Complexitatea evoluțiilor de securitate și reconfigurarea zonelor de criză și instabilitate pe glob solicită o vizioncuprinsătoare asupra managementului securității naționale, în care politica de apărare să devină o parte integrantă a eforturilor de promovare a intereselor României, în cadrul unei sinteze coerente a acțiunilor diplomaticice, economice și militare.

Consolidarea Forțelor Armate a fost și rămâne în continuare unul dintre fundamentele dezvoltării profilului strategic al României ca actor-cheie în garantarea și asigurarea stabilității la frontiera estică a NATO și a Uniunii Europene.

Astfel, în anul 2019 se va avea în vedere îndeplinirea, cu prioritate, a următoarelor obiective:

- asigurarea președinției Consiliului UE în conformitate cu cerințele și standardele asumate, urmărindu-se o abordare proactivă în operaționalizarea inițiativei PESCO deja asumate de către România;

- creșterea credibilității strategice în cadrul NATO și promovarea profilului României ca pilon de stabilitate și securitate pe flancul estic, precum și a importanței strategice a Mării Negre pentru întreaga Alianță;

- continuarea sprijinirii de către Ministerul Apărării Naționale a cooperării efective și de substanță dintre NATO și UE, în vederea întăririi rolului UE de pilon al securității europene și al legăturii transatlantice, în deplină complementaritate cu NATO;

- continuarea participării la operațiile și misiunile sub egida NATO și UE; efortul operațional rămâne misiunea RESOLUTE SUPPORT din Afghanistan, unde în 2019 vor participa 900 de militari, dar se are în vedere continuarea participării la operațiile NATO KFOR și UE ALTHEA din Teatrul de operații din Balcani, precum și la noua misiune NATO din Irak – NMI.

De menționat, în context, și continuarea participării în cadrul Grupului de Luptă din Polonia, care materializează prezența înaintată consolidată (eFP).

În ceea ce privește cooperarea în plan bilateral și regional, se vor urmări, cu prioritate, continuarea relației bilaterale cu Republica Moldova

și punerea în aplicare a acțiunilor concrete din planurile existente, precum și continuarea participării la proiectele din cadrul procesului Reuniunii miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est (SEDM), precum și formatul de cooperare B9, respectiv organizarea, împreună cu partenerul polonez, a unei noi reuniuni în formatul miniștrilor apărării.

Totodată, în cadrul parteneriatului strategic România-SUA, Ministerul Apărării Naționale va urmări continuarea tuturor formelor de cooperare politico-militară în plan bilateral și în cadrul NATO. Ca expresie a angajamentului față de parteneriatul cu SUA și a susținerii efortului comunității internaționale în combaterea terorismului, Ministerul Apărării Naționale va continua participarea la Coalitia anti-ISIL/Daesh condusă de SUA.

Pentru creșterea capacitatii operaționale a Forțelor Armate se va urmări accelerarea procesului de consolidare a capacitatii de luptă a Armatei României pentru asigurarea supravegherii și avertizării timpurii, descurăcării și respingerii oricărui acțiuni agresive la adresa României, în concordanță cu cerințele planurilor elaborate și actualizate la nivel național și aliaț, în cooperare cu partenerii strategici și pentru sprijinirea autorităților administrației publice centrale și locale.

Pe linia înzestrării și dezvoltării capabilităților de apărare se va avea în vedere continuarea demersurilor pentru derularea programelor de înzestrare inițiate, pregătirea inițierii și derulării altor programe de înzestrare, în vederea asigurării de noi capabilități structurii de forțe ale Armatei României, precum îmbunătățirea capabilităților operaționale.

În domeniul managementului resurselor umane se va acționa pentru o planificare mai eficientă și asigurării cu resurse umane, creșterea predictibilității evoluției în carieră, asigurarea unei mobilități controlate și scăderea fluctuației personalului.

Prioritățile Armatei României în domeniul managementului educației militare, în anul 2019, vizează:

- creșterea valorii învățământului liceal prin finalizarea unor proiecte majore;

- dezvoltarea învățământului postliceal prin actualizarea reglementărilor în domeniu, creșterea numărului de candidați și a calității acestora, precum și prin sprijinul autorizării programelor în cadrul unei noi unități;

- reanalizarea statutului instructorilor militari, a evoluției în carieră, a drepturilor și îndatoririlor acestora;

- promovarea și dezvoltarea ofertelor educaționale și creșterea abilităților lingvistice ale personalului Ministerului Apărării Naționale.

Pentru a putea fi atinse toate obiectivele menționate anterior, activitățile corespunzătoare acestora au nevoie de o bugetare corespunzătoare.

Astfel, pentru anul 2019 se va urmări asigurarea resurselor financiare necesare aşa cum au fost aprobată prin proiectul de buget al ministerului pe anul 2019, avizat de Consiliul Suprem de Apărare a Tării prin Hotărârea nr. 137 din 19.12.2018. Acesta a fost fundamentat în ipoteza 2% din PIB, iar alocările pentru achiziția de echipamente majore vor depăși din nou procentul de 20% recomandat la nivelul Alianței.

(204.967)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial“ R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București, C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNRCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, Sos. Panduri nr. 1,

bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial“ R.A.

